

ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ
 ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2018 ΕΩΣ 2025

Οδηγία δυνάμει του άρθρου 105

Οδηγία δυνάμει των άρθρων 5(3)(ε) και του άρθρου 105 του περί της Παροχής και Χρήσης Υπηρεσιών Πληρωμών και Πρόσβασης στα Συστήματα Πληρωμών Νόμο του 2018 έως 2025

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ Ι - ΤΙΤΛΟΣ, ΣΚΟΠΟΣ, ΕΡΜΗΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

1. Συνοπτικός τίτλος
2. Σκοπός της Οδηγίας
3. Ερμηνείες
4. Πεδίο εφαρμογής

ΜΕΡΟΣ ΙΙ - ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

5. Αναλογικότητα
6. Γενικές Απαιτήσεις

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ

7. Ρόλος του διοικητικού οργάνου
8. Ευθύνες του διοικητικού οργάνου και των διευθυντικών στελεχών
9. Μέγεθος και σύνθεση διοικητικού οργάνου
10. Ρόλος και αρμοδιότητες του προέδρου του διοικητικού οργάνου
11. Συνεδρίες διοικητικού οργάνου και των επιτροπών του
12. Πρόσβαση διοικητικού οργάνου και επιτροπών σε πόρους και πληροφορίες
13. Αξιολόγηση του διοικητικού οργάνου
14. Σύσταση επιτροπών διοικητικού οργάνου
15. Σύθεση και οργάνωση επιτροπών του διοικητικού οργάνου
16. Ρόλος της επιτροπής κινδύνων
17. Ρόλος της επιτροπής ελέγχου

ΜΕΡΟΣ ΙV - ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

18. Οργανωτικό πλαίσιο
19. Εταιρικές αξίες και κώδικας δεοντολογίας
20. Διαδικασία χειρισμού παραπόνων πελατών
21. Διαδικασίες εσωτερικής προειδοποίησης/καταγγελίας
22. Καταγγελίες παραβάσεων στην Κεντρική Τράπεζα
23. Πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου
24. Εφαρμογή συστήματος εσωτερικού ελέγχου
25. Λειτουργίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου
26. Επικεφαλής των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου
27. Λειτουργία διαχείρισης κινδύνων
28. Λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης
29. Λειτουργία διαχείρισης κινδύνων ΤΠΕ
30. Λειτουργία εσωτερικού ελέγχου
31. Αποστολές ελέγχου
32. Σχέδιο ελέγχου
33. Εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων
34. Κίνδυνος ΤΠΕ
35. Νέα προϊόντα και σημαντικές αλλαγές

ΜΕΡΟΣ V - ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΣΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

36. Υποβολή αναφορών στην Κεντρική Τράπεζα

ΜΕΡΟΣ VI - ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

37. Διαφάνεια
38. Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Ι - ΤΙΤΛΟΣ, ΣΚΟΠΟΣ, ΕΡΜΗΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Συνοπτικός τίτλος.	1. Η παρούσα Οδηγία θα αναφέρεται ως η περί της Εσωτερικής Οργάνωσης και Διακυβέρνησης των Ιδρυμάτων Πληρωμών Οδηγία του 2026.
Σκοπός της Οδηγίας.	2. Σκοπός της παρούσας Οδηγίας είναι ο καθορισμός απαιτήσεων σχετικά με την ανάπτυξη, την εφαρμογή και τον αποτελεσματικό έλεγχο των μηχανισμών εσωτερικής διακυβέρνησης, τις οποίες τα ιδρύματα πληρωμών οφείλουν να θέτουν σε εφαρμογή, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική και συνετή διοίκησή τους.
Ερμηνείες. 32(Ι) του 2019 16(Ι) του 2022 36(Ι) του 2023 16(Ι) του 2025 100(Ι) του 2025.	3. (1) Για τους σκοπούς της παρούσας Οδηγίας, ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 2 του περί της Παροχής και Χρήσης Υπηρεσιών Πληρωμών και Πρόσβασης στα Συστήματα Πληρωμών Νόμου του 2018, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική ερμηνεία. Επιπλέον ισχύουν οι ακόλουθοι όροι και οι ορισμοί τους:
Ε.Ε.Παρ.ΙΙΙ(Ι) 13.6.2025 (Κ.Δ.Π. 164/2025)	«ανεξάρτητο μέλος διοικητικού οργάνου» ή «ανεξάρτητο μέλος» σημαίνει μη-εκτελεστικό μέλος διοικητικού οργάνου το οποίο πληροί όλα τα κριτήρια που ορίζονται στο Παράρτημα 1 της περί της Αξιολόγησης της Καταλληλότητας των Μελών Διοικητικού Οργάνου, Διευθυντικών Στελεχών και Υπεύθυνων για τη Διαχείριση Ιδρυμάτων Πληρωμών Οδηγίας του 2025·
N. 188(Ι) του 2007 Ε.Ε. Παρ. Ι(Ι) Αρ. 4154 31/12/2007 58(Ι) του 2010 80(Ι) του 2012 192(Ι) του 2012 101(Ι) του 2013 184(Ι) του 2014 18(Ι) του 2016 13(Ι) του 2018 158(Ι) του 2019 81(Ι) του 2019 13(Ι) του 2021 22(Ι) του 2021 61(Ι) του 2021 40(Ι) του 2022 98(Ι) του 2023 118(Ι) του 2024 141(Ι) του 2024 172(Ι) του 2024 35(Ι) του 2025 96(Ι) του 2025 25(Ι) του 2026.	«διευθυντικά στελέχη» σημαίνει τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν εκτελεστικά καθήκοντα σε ίδρυμα πληρωμών συμπεριλαμβανομένου των εκτελεστικών μελών του διοικητικού οργάνου ο ένας εκ των οποίων είναι ο διευθύνοντας σύμβουλος, του οικονομικού διευθυντή, των επικεφαλής των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου, του λειτουργού συμμόρφωσης που διορίζεται δυνάμει του άρθρου 69 του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου του 2007 (σε περίπτωση που είναι άλλος από τον επικεφαλής της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης) και οποιωνδήποτε άλλων προσώπων σε ανώτερη βαθμίδα στην ιεραρχία για τη λήψη αποφάσεων για την καθημερινή διοίκηση του ιδρύματος·
	«διευθύνων σύμβουλος» σημαίνει το εκτελεστικό μέλος του διοικητικού οργάνου το οποίο είναι αρμόδιο για τη διαχείριση και τον συντονισμό των συνολικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ενός ιδρύματος·
	«διοικητικό όργανο» σημαίνει το όργανο ή τα όργανα ενός ιδρύματος, τα οποία εξουσιοδοτούνται να καθορίζουν τη στρατηγική, τους στόχους και τη γενική κατεύθυνση του ιδρύματος και επιβλέπουν και παρακολουθούν τη λήψη αποφάσεων από τη διεύθυνση και περιλαμβάνουν τα πρόσωπα που πράγματι κατευθύνουν την επιχειρηματική δραστηριότητα του ιδρύματος·
	«εκτελεστικό μέλος του διοικητικού οργάνου» σημαίνει μέλος του διοικητικού οργάνου ιδρύματος το οποίο είναι αρμόδιο να διευθύνει πραγματικά τις δραστηριότητες μέσω σχετικής σύμβασης εργοδότησης που έχει συνάψει με το εν λόγω ίδρυμα·
	«εξωτερική ανάθεση» σημαίνει συμφωνία οποιασδήποτε μορφής μεταξύ ενός ιδρύματος και ενός παρόχου υπηρεσιών, με την οποία ο πάροχος υπηρεσιών εκτελεί διαδικασία, παρέχει υπηρεσία ή ασκεί δραστηριότητα η οποία θα είχε διαφορετικά εκτελεστεί, παρασχεθεί ή ασκηθεί από το ίδιο το ίδρυμα·

«εξωτερικός ελεγκτής» σημαίνει τρίτο ανεξάρτητο πρόσωπο, εκτός του προσωπικού του ιδρύματος ή του εγκεκριμένου ελεγκτή, που διορίζεται για σκοπούς ελέγχου του ιδρύματος και το οποίο είναι νόμιμος ελεγκτής ή/και νόμιμο ελεγκτικό γραφείο, κατά την έννοια που αποδίδεται στους όρους αυτούς από το άρθρο 2 των περί Ελεγκτών Νόμων του 2017 έως 2025·

53(I) του 2017
171(I) του 2017
7(I) του 2018
69(I) του 2019
12(I) του 2020
153(I) του 2022
160(I) του 2025.

«επικεφαλής των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου» σημαίνει τα πρόσωπα στο ανώτατο ιεραρχικό επίπεδο, τα οποία είναι επιφορτισμένα με την αποτελεσματική διαχείριση της καθημερινής λειτουργίας των ανεξάρτητων λειτουργιών διαχείρισης κινδύνων, κανονιστικής συμμόρφωσης, εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων ΤΠΕ·

«επιτροπή» σημαίνει υποομάδα του διοικητικού οργάνου εντεταλμένη για την εκτέλεση συγκεκριμένων λειτουργιών ή έργων που της ανατίθενται·

«ίδρυμα» σημαίνει ίδρυμα πληρωμών όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 2 του περί της Παροχής και Χρήσης Υπηρεσιών Πληρωμών και Πρόσβασης στα Συστήματα Πληρωμών Νόμου του 2018·

Επίσημη
Εφημερίδα της
Ε.Ε.: L333/1
27.12.2022, σ.1

«Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2022/2554» σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2022 σχετικά με την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα του χρηματοοικονομικού τομέα και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009, (ΕΕ) αριθ. 648/2012, (ΕΕ) αριθ. 600/2014, (ΕΕ) αριθ. 909/2014 και (ΕΕ) 2016/1011·

Επίσημη
Εφημερίδα της
Ε.Ε.: L333/1,
27.12.2022.

«κίνδυνος ΤΠΕ» σημαίνει τον κίνδυνο ΤΠΕ όπως αυτός ορίζεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2022 σχετικά με την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα του χρηματοοικονομικού τομέα·

«κώδικας δεοντολογίας και εταιρικών αξιών» σημαίνει το σύνολο των αρχών, αξιών, προτύπων, ή κανόνων συμπεριφοράς που καθοδηγούν τις αποφάσεις, τις διαδικασίες και τα συστήματα ενός ιδρύματος σύμφωνα με το Μέρος IV·

«Κεντρική Τράπεζα» σημαίνει την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου·

«μη εκτελεστικό μέλος του διοικητικού οργάνου» σημαίνει μέλος του διοικητικού οργάνου ιδρύματος το οποίο είναι αρμόδιο για την επίβλεψη και την παρακολούθηση της λήψης των αποφάσεων από τη διοίκηση, χωρίς να διαθέτει εκτελεστικά καθήκοντα εντός του ιδρύματος·

«Νόμος» σημαίνει τον περί της Παροχής και Χρήσης Υπηρεσιών Πληρωμών και Πρόσβασης στα Συστήματα Πληρωμών Νόμος του 2018·

«πάροχος υπηρεσιών» σημαίνει τρίτη οντότητα που αναλαμβάνει εξωτερικά ανατεθείσα διαδικασία, υπηρεσία ή δραστηριότητα, ή μέρος της, στο πλαίσιο συμφωνίας εξωτερικής ανάθεσης·

«προσωπικό» σημαίνει το σύνολο των εργαζομένων ενός ιδρύματος, συμπεριλαμβανομένων των διευθυντικών στελεχών και το σύνολο των μελών του διοικητικού οργάνου·

«ΤΠΕ» σημαίνει τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών.

(2)(α) Στην παρούσα Οδηγία οποιαδήποτε αναφορά σε νόμο ή κανονιστική διοικητική πράξη της Δημοκρατίας, σημαίνει τον εν λόγω νόμο ή κανονιστική διοικητική πράξη όπως εκάστοτε διορθώνεται, τροποποιείται ή αντικαθίσταται, εκτός εάν προκύπτει διαφορετική έννοια από το κείμενο.

(β) Στην παρούσα Οδηγία οποιαδήποτε αναφορά σε Οδηγία, Κανονισμό, Απόφαση ή άλλη νομοθετική πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης σημαίνει την εν λόγω πράξη όπως εκάστοτε διορθώνεται, τροποποιείται ή αντικαθίσταται, εκτός εάν προκύπτει διαφορετική έννοια από το κείμενο.

Πεδίο
εφαρμογής.

4. (1) Η παρούσα Οδηγία εφαρμόζεται σε ιδρύματα πληρωμών που αδειοδοτήθηκαν από την Κεντρική Τράπεζα.

(2) Κατόπιν προηγούμενης έγκρισης από την Κεντρική Τράπεζα, ιδρύματα δύναται να εξαιρούνται από συγκεκριμένες απαιτήσεις της παρούσας Οδηγίας λόγω του μικρότερου εύρους των υπηρεσιών πληρωμών που προσφέρουν:

- i. Ιδρύματα που παρέχουν αποκλειστικά την υπηρεσία 7 με βάση το Παράρτημα I του Νόμου (υπηρεσίες εκκίνησης πληρωμής)
- ii. Ιδρύματα που καταχωρούνται στο μητρώο της Κεντρικής Τράπεζας αποκλειστικά για την παροχή της υπηρεσίας 8 με βάση το Παράρτημα I του Νόμου (υπηρεσίες πληροφοριών λογαριασμού)
- iii. Ιδρύματα που παρέχουν αποκλειστικά τις υπηρεσίες 7 και 8 με βάση το Παράρτημα I του Νόμου.

Για τον σκοπό αυτό, τα ιδρύματα υποβάλλουν τεκμηριωμένο αίτημα στην Κεντρική Τράπεζα.

ΜΕΡΟΣ II - ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

- Αναλογικότητα. 5. (1) Τα ιδρύματα εφαρμόζουν τις πρόνοιες που προβλέπονται στην παρούσα Οδηγία σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος, το συνολικό προφίλ κινδύνου, τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των υπηρεσιών, των δραστηριοτήτων και των λειτουργιών τους.
- (2) Για την εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια που αναφέρονται στην υποπαράγραφο (1), τόσο από τα ιδρύματα για σκοπούς εφαρμογής των απαιτήσεων της Οδηγίας όσο και από την Κεντρική Τράπεζα για σκοπούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης των ιδρυμάτων με τις απαιτήσεις της παρούσας Οδηγίας.
- Γενικές Απαιτήσεις. 6. Κάθε ίδρυμα οφείλει να διαθέτει άρτιο πλαίσιο διακυβέρνησης, το οποίο συνάδει προς και προωθεί τις αρχές της χρηστής και αποτελεσματικής διαχείρισης του ιδρύματος και περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα:
- (α) σαφή οργανωτική δομή με ευκρινείς, διαφανείς και συνεπείς γραμμές ευθύνης·
 - (β) κατάλληλες και αποτελεσματικές διαδικασίες και δικλείδες εντοπισμού, διαχείρισης, παρακολούθησης και αναφοράς των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται ή ενδέχεται να εκτεθεί το ίδρυμα, περιλαμβανομένων των κινδύνων μη συμμόρφωσης με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο·
 - (γ) συστήματα δικτύου και πληροφοριών που έχουν δημιουργηθεί και τελούν υπό διαχείριση σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554·
 - (δ) επαρκείς μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου, περιλαμβανομένων και των μηχανισμών συμμόρφωσης με τις κανονιστικές απαιτήσεις που σχετίζονται με την παρεμπόδιση και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·
 - (ε) κατάλληλες και αποτελεσματικές διαδικασίες και δικλείδες παρακολούθησης και χειρισμού παραπόνων ή/και καταγγελιών, και
 - (στ) κατάλληλες και αποτελεσματικές διοικητικές και λογιστικές διαδικασίες.

ΜΕΡΟΣ III - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ

- Ρόλος του διοικητικού οργάνου. 7. (1) Το διοικητικό όργανο έχει την τελική και γενική ευθύνη για την εσωτερική διακυβέρνηση του ιδρύματος και ορίζει, επιβλέπει και λογοδοτεί για την υλοποίηση των ρυθμίσεων διακυβέρνησης οι οποίες διασφαλίζουν αποτελεσματική και συνετή διοίκηση του ιδρύματος, συμπεριλαμβανομένης της κανονιστικής συμμόρφωσης και της αποτελεσματικής διαχείρισης των κινδύνων τους οποίους αντιμετωπίζει το ίδρυμα.
- (2) Το διοικητικό όργανο είναι υπεύθυνο για την αποτελεσματική επίβλεψη των διευθυντικών στελεχών.
- (3) Όπου το ίδρυμα είναι μητρικό ίδρυμα ομίλου εταιρειών, το διοικητικό όργανο του ιδρύματος έχει τη συνολική ευθύνη για την επαρκή εσωτερική διακυβέρνηση σε όλο τον όμιλο.
- Ευθύνες του διοικητικού οργάνου και των διευθυντικών στελεχών. 8. (1) Τα καθήκοντα του διοικητικού οργάνου και των διευθυντικών στελεχών καθορίζονται με σαφήνεια. Η περιγραφή των ευθυνών και των καθηκόντων αυτών καταγράφονται σε σχετικό έγγραφο το οποίο εγκρίνεται από το διοικητικό όργανο.
- (2) Όλα τα μέλη του διοικητικού οργάνου και τα διευθυντικά στελέχη έχουν πλήρη επίγνωση της δομής και των ευθυνών τους, καθώς και του καταμερισμού των καθηκόντων μεταξύ των μελών του διοικητικού οργάνου, των επιτροπών του και των διευθυντικών στελεχών.
- (3) Για την εξασφάλιση κατάλληλου συστήματος ελέγχων και εξισορροπήσεων, η διαδικασία λήψης αποφάσεων του διοικητικού οργάνου δεν θα πρέπει να κυριαρχείται από ένα μόνο μέλος ή ένα μικρό υποσύνολο των μελών του.
- (4) Οι ευθύνες του διοικητικού οργάνου περιλαμβάνουν τη θέσπιση, την έγκριση και την επίβλεψη της εφαρμογής των ακόλουθων στοιχείων:
- (α) της συνολικής επιχειρηματικής στρατηγικής και των βασικών πολιτικών του ιδρύματος, οι οποίες πρέπει να συνάδουν με το νομικό και το κανονιστικό πλαίσιο εντός του οποίου λειτουργεί, λαμβάνοντας υπόψη τα μακροπρόθεσμα χρηματοοικονομικά συμφέροντα και τη φερεγγυότητα του ιδρύματος, και αξιολογεί τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο τον βαθμό της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης από το ίδρυμα του κινδύνου της κανονιστικής συμμόρφωσης. Το διοικητικό όργανο οφείλει να γνωρίζει το κανονιστικό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιείται το ίδρυμα, να διασφαλίζει ότι διαθέτει κατάλληλο πλαίσιο κανονιστικής συμμόρφωσης και να διατηρεί μια αποτελεσματική και παραγωγική σχέση με τις αρμόδιες αρχές·
 - (β) της συνολικής στρατηγικής κινδύνου, συμπεριλαμβανομένης της διάθεσης ανάληψης κινδύνου και του πλαισίου διαχείρισης κινδύνου του ιδρύματος, καθώς και των σχετικών ρυθμίσεων οι οποίες διασφαλίζουν ότι το διοικητικό όργανο αφιερώνει επαρκή χρόνο σε ζητήματα κινδύνου·
 - (γ) ενός επαρκούς και αποτελεσματικού πλαισίου εσωτερικής διακυβέρνησης και συστήματος εσωτερικού ελέγχου, όπως ορίζεται στην παρούσα Οδηγία, το οποίο περιλαμβάνει μια σαφή οργανωτική δομή και εύρυθμη λειτουργία των ανεξάρτητων λειτουργιών διαχείρισης κινδύνων, κανονιστικής συμμόρφωσης, εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων ΤΠΕ, οι οποίες,

τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, διαθέτουν επαρκείς εξουσίες, κύρος και πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων τους·

(δ) επαρκών μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου, περιλαμβανομένων και των μηχανισμών συμμόρφωσης με τις κανονιστικές απαιτήσεις που σχετίζονται με την παρεμπόδιση και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·

(ε) μιας διαδικασίας επιλογής και αξιολόγησης της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου και των διευθυντικών στελεχών·

(στ) των ρυθμίσεων που αποσκοπούν στη διασφάλιση της εσωτερικής λειτουργίας κάθε μίας εκ των

επιτροπών του διοικητικού οργάνου, εφόσον έχουν συσταθεί, με περιγραφή του ρόλου, της σύνθεσης και των καθηκόντων κάθε επιτροπής, την κατάλληλη ροή πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων τεκμηρίωσης των συστάσεων και των συμπερασμάτων, και τις γραμμές αναφοράς μεταξύ των επιτροπών και του διοικητικού οργάνου, της Κεντρικής Τράπεζας και άλλων μερών·

(ζ) μιας εταιρικής κουλτούρας και εταιρικών αξιών, που προάγουν την υπεύθυνη και δεοντολογική συμπεριφορά, συμπεριλαμβανομένου ενός κώδικα δεοντολογίας ή παρόμοιου μέσου·

(η) μιας πολιτικής σύγκρουσης συμφερόντων τόσο σε επίπεδο ιδρύματος και ομίλου, όσο και για το κάθε μέλος του διοικητικού οργάνου, των διευθυντικών στελεχών και του υπόλοιπου προσωπικού·

(θ) μιας πολιτικής για τη διασφάλιση των χρηματικών ποσών που λαμβάνονται από τους χρήστες υπηρεσιών πληρωμών ή μέσω άλλου παρόχου υπηρεσιών πληρωμών για την εκτέλεση πράξεων πληρωμής, η οποία να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τους τρόπους διασφάλισης που εφαρμόζει το ίδρυμα και τις μεθόδους που εφαρμόζονται για την παρακολούθηση και έλεγχο της συμμόρφωσης του ιδρύματος σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Άρθρου 10 του Νόμου·

(ι) ρυθμίσεων που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αριότητας των συστημάτων λογιστικής και χρηματοοικονομικής αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών και επιχειρησιακών ελέγχων, της συμμόρφωσης με το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο και τα σχετικά χρηματοοικονομικά πρότυπα.

(5) Το διοικητικό όργανο εξετάζει κατά τρόπο εποικοδομητικό και αξιολογεί με κριτικό πνεύμα τις προτάσεις, τις επεξηγήσεις και την πληροφόρηση που λαμβάνει, κατά την άσκηση της κρίσης του και τη λήψη των αποφάσεών του.

(6) Το διοικητικό όργανο επιβλέπει τη διαδικασία δημοσιοποίησης και τις ανακοινώσεις προς τα εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη και τις αρμόδιες αρχές.

(7) Όλα τα μέλη του διοικητικού οργάνου τηρούνται ενήμερα για τη συνολική δραστηριότητα, τη χρηματοοικονομική κατάσταση και τους αναλαμβανόμενους κινδύνους του ιδρύματος, λαμβανομένου υπόψη του οικονομικού περιβάλλοντος, καθώς και για τις αποφάσεις που λαμβάνονται από κάθε λειτουργία ή επιχειρηματική μονάδα και έχουν μείζονα αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα του ιδρύματος.

(8) Το διοικητικό όργανο παρακολουθεί, επανεξετάζει σε περιοδική βάση και λαμβάνει τα δέοντα μέτρα για αντιμετώπιση τυχόν αδυναμιών οι οποίες εντοπίζονται κατά την εφαρμογή των διαδικασιών, των στρατηγικών, των πολιτικών και του συστήματος εσωτερικού ελέγχου του ιδρύματος και αξιολογεί περιοδικά την αποτελεσματικότητα των ρυθμίσεων διακυβέρνησης του ιδρύματος, σύμφωνα με τις πρόνοιες της παρούσας Οδηγίας.

(9) Το διοικητικό όργανο διασφαλίζει ότι οι εντολές για διακανονισμό πράξεων που αφορούν μεταφορές χρημάτων από τους λογαριασμούς των πελατών συνυπογράφονται είτε από δύο μέλη του διοικητικού οργάνου είτε από δυο πρόσωπα κατάλληλα εξουσιοδοτημένα από το διοικητικό όργανο για τον σκοπό αυτό.

(10) Το διοικητικό όργανο εγκρίνει και επανεξετάζει τακτικά, και σε κάθε περίπτωση τουλάχιστον ετησίως, την πολιτική ανάθεσης εργασιών του ιδρύματος σε τρίτους και επιβλέπει την εφαρμογή της.

(11) Το διοικητικό όργανο ορίζει ένα από τα μέλη του, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 58Δ του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου του 2007, το οποίο θα φέρει την ευθύνη για την εφαρμογή των νόμων, των κανονισμών και των διοικητικών διατάξεων που απαιτούνται για τη συμμόρφωση με τον περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου του 2007, και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων οδηγιών ή/και εγκυκλίων ή/και κανονισμών, περιλαμβανομένων των οποιωνδήποτε σχετικών πράξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων ρυθμίσεων και διαδικασιών του ιδρύματος για την παρεμπόδιση και καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

(12) Τα διευθυντικά στελέχη είναι υπεύθυνα για:

(α) την καθοδήγηση και επίβλεψη της αποτελεσματικής διαχείρισης του ιδρύματος στα πλαίσια των εξουσιών που τους έχουν ανατεθεί από το διοικητικό όργανο και σε συμμόρφωση με τους εφαρμοστέους νόμους και κανονισμούς·

(β) τη διεύθυνση και επίβλεψη των καθημερινών εργασιών του ιδρύματος, τηρουμένων των επιχειρηματικών στόχων, στρατηγικών και πολιτικών που έχουν εγκριθεί από το διοικητικό όργανο, και των νομικών και ρυθμιστικών απαιτήσεων·

(γ) την παροχή εισηγήσεων στο διοικητικό όργανο, προς εξέταση και έγκρισή του, αναφορικά με τους επιχειρηματικούς στόχους, στρατηγικές και επιχειρηματικά σχέδια και πολιτικές που διέπουν τη λειτουργία του διοικητικού οργάνου·

(δ) την παροχή ολοκληρωμένων, σχετικών και έγκαιρων πληροφοριών στο διοικητικό όργανο που θα του επιτρέπουν να επανεξετάσει τους επιχειρηματικούς στόχους, την επιχειρηματική στρατηγική και πολιτικές και να καθιστά τα διευθυντικά στελέχη υπόλογα για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Μέγεθος
και σύνθεση
διοικητικού
οργάνου.

9. (1) Το μέγεθος και η σύνθεση του διοικητικού οργάνου καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της αναλογικότητας, διασφαλίζοντας ως ελάχιστον ότι:

(α) το διοικητικό όργανο αποτελείται από τουλάχιστον πέντε (5) μέλη· τα εκτελεστικά μέλη του διοικητικού οργάνου πρέπει να είναι τουλάχιστον δύο (2), ένα εκ των οποίων πρέπει να είναι ο διευθύνων σύμβουλος, και τα ανεξάρτητα μέλη του διοικητικού οργάνου είναι τουλάχιστον τρία (3)·

(β) τα ανεξάρτητα μέλη του διοικητικού οργάνου πρέπει να έχουν την πλειοψηφία των ψήφων στο διοικητικό όργανο του ιδρύματος·

(γ) ο πρόεδρος του διοικητικού οργάνου πρέπει να είναι ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος και όπου ο αριθμός των μελών του διοικητικού οργάνου είναι ζυγός, σε περίπτωση ισοψηφίας, να κατέχει τη νικώσα ψήφο·

(δ) τα μέλη του διοικητικού οργάνου πρέπει να κατέχουν επαρκείς γνώσεις, δεξιότητες και εμπειρία ώστε να είναι σε θέση να μπορούν να κατανοούν τις δραστηριότητες και τις υποχρεώσεις του ιδρύματος, οι οποίες απορρέουν από το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο καθώς και τους κινδύνους που σχετίζονται με τις εργασίες του ιδρύματος.

(2) Τα μέλη του διοικητικού οργάνου δεν δύνανται να ορίσουν αναπληρωματικά μέλη για την εκπροσώπησή τους στις εργασίες του διοικητικού οργάνου σε περίπτωση απουσίας τους.

(3) Τα εκτελεστικά μέλη του διοικητικού οργάνου θα πρέπει να εργοδοτούνται με όρους πλήρους απασχόλησης. Τα ιδρύματα οφείλουν να διασφαλίζουν την επαρκή φυσική παρουσία των εκτελεστικών μελών του διοικητικού οργάνου κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους όπως αυτά ορίζονται στην παρούσα Οδηγία και σε συμμόρφωση με τους εφαρμοστέους νόμους και κανονισμούς.

(4) Οι επικεφαλής των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου δεν δύνανται να διορίζονται ως μέλη του διοικητικού οργάνου.

Ρόλος και
αρμοδιότητες
του προέδρου
του διοικητικού
οργάνου.

10. (1) Ο πρόεδρος του διοικητικού οργάνου:

(α) καθοδηγεί το διοικητικό όργανο, συμβάλλει στην εξασφάλιση της αποδοτικής ροής των πληροφοριών, τόσο εντός του διοικητικού οργάνου όσο και μεταξύ του διοικητικού οργάνου και των επιτροπών του, και είναι αρμόδιος για την αποτελεσματική συνολική λειτουργία του διοικητικού οργάνου·

(β) ενθαρρύνει και προάγει τη διεξαγωγή ανοιχτής συζήτησης με κριτικό πνεύμα και διασφαλίζει ότι οι αποκλίνουσες απόψεις μπορούν να εκφράζονται και να συζητούνται στο πλαίσιο της διαδικασίας λήψης αποφάσεων·

(γ) καθορίζει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων και διασφαλίζει ότι τα θέματα που απαιτούν την προσοχή ή τις ενέργειες του διοικητικού οργάνου ή επιτροπής του, περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη και τα ζητήματα στρατηγικής σημασίας συζητούνται κατά προτεραιότητα·

(δ) συμβάλλει στη σαφή κατανομή καθηκόντων μεταξύ των μελών του διοικητικού οργάνου και διασφαλίζει ότι οι αποφάσεις του διοικητικού οργάνου λαμβάνονται σε ορθή βάση και κατόπιν επαρκούς πληροφόρησης και μεριμνά για την έγκαιρη παραλαβή των σχετικών εγγράφων και πληροφοριών πριν από τη συνεδρίαση·

(ε) διασφαλίζει ότι παρέχεται επαρκής χρόνος στα μέλη του διοικητικού οργάνου για την εξέταση σημαντικών θεμάτων και τη λήψη απαντήσεων σε οποιεσδήποτε ερωτήσεις ή ανησυχίες που δύνανται να έχουν, χωρίς να έρχονται αντιμέτωποι με μη ρεαλιστικές προθεσμίες για τη λήψη αποφάσεων·

(στ) διασφαλίζει σε συνεργασία με τα εκτελεστικά μέλη του διοικητικού οργάνου την κυκλοφορία, ολοκλήρωση και έγκριση των πρακτικών των συνεδριάσεων σε εύθετο χρόνο από όλα τα μέλη που ήταν παρόντα στη συνεδρίαση·

(ζ) διασφαλίζει σε συνεργασία με τα εκτελεστικά μέλη του διοικητικού οργάνου τη διανομή των τελικών πρακτικών των συνεδριάσεων σε εύθετο χρόνο σε όλους τους παραλήπτες·

(η) διασφαλίζει σε συνεργασία με τα εκτελεστικά μέλη του διοικητικού οργάνου την κατάλληλη κοινοποίηση των αποφάσεων που έχουν ληφθεί, την πραγματοποίηση των μετέπειτα ενεργειών και την ενημέρωση του διοικητικού οργάνου για τυχόν θέματα που προκύπτουν·

(θ) διασφαλίζει μέσω ρητής διαδικασίας, την κοινοποίηση στο διοικητικό όργανο τυχόν συγκρουόμενων συμφερόντων των μελών του διοικητικού οργάνου και την αποχή των εν λόγω μελών από τη διαδικασία συζήτησης, λήψης αποφάσεων ή ψηφοφορίας για οποιοδήποτε θέμα για το οποίο δύνανται να έχουν σύγκρουση συμφερόντων·

(ι) διασφαλίζει την ομαλή διαδοχή των μελών του διοικητικού οργάνου·

(κ) διατηρεί επαρκή επαφή με την αρμόδια αρχή και διασφαλίζει ότι οι απόψεις και οι ανησυχίες της αρμόδιας αρχής και τυχόν απόψεις και ανησυχίες των μετόχων που περιέρχονται σε γνώση του, κοινοποιούνται στο σύνολό τους στο διοικητικό όργανο.

(2) Ο πρόεδρος του διοικητικού οργάνου έχει την ευθύνη να διασφαλίζει ότι:

(α) τηρείται η παράγραφος 11 της παρούσας Οδηγίας, μέσω κατάλληλων διαδικασιών και ενεργειών·

(β) τηρούνται διαδικασίες έτσι ώστε τα μέλη του διοικητικού οργάνου να διαθέτουν ανά πάσα στιγμή επαρκή γνώση και δεξιότητες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους·

(γ) τηρούνται διαδικασίες για τη συμμετοχή των νέων μελών του διοικητικού οργάνου σε εισαγωγικό πρόγραμμα κατάρτισης·

(δ) η αξιολόγηση του διοικητικού οργάνου, των επιτροπών του και εκάστου μέλους του διοικητικού οργάνου, διεξάγεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 13·

(ε) το ίδρυμα προβαίνει σε ενέργειες ανάλογες με τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων αυτών, αναγνωρίζοντας τις δυνατότητες και αντιμετωπίζοντας έγκαιρα τις αδυναμίες του διοικητικού οργάνου, περιλαμβανομένων των αναγκών κατάρτισης των μελών του διοικητικού οργάνου σε ατομική ή/και σε συλλογική βάση.

Συνεδρίες
διοικητικού
οργάνου και των
επιτροπών του.

11. (1) Το διοικητικό όργανο και οι επιτροπές του:

(α) πραγματοποιούν τακτικές ή/και έκτακτες συνεδριάσεις, τουλάχιστον τέσσερις φορές το χρόνο, για την επαρκή και αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους·

(β) διασφαλίζουν ότι τα μέλη τους συμμετέχουν στις τακτικές ή έκτακτες συνεδριάσεις είτε με φυσική παρουσία είτε μέσω τηλεδιάσκεψης, εφόσον αυτό επιτρέπεται από το καταστατικό του ιδρύματος.

(2) Το διοικητικό όργανο διασφαλίζει ότι:

(α) τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο διεξάγεται τακτική συνεδρίαση του διοικητικού οργάνου με φυσική παρουσία όλων των μελών ενώ κατά τη διεξαγωγή λοιπών συνεδριάσεων διασφαλίζει ότι τουλάχιστον τέσσερα μέλη του διοικητικού οργάνου συμμετέχουν είτε με φυσική παρουσία είτε μέσω τηλεδιάσκεψης, εκ των οποίων τουλάχιστον το πενήντα τοις εκατό (50%) να αποτελείται από μη εκτελεστικά μέλη·

(β) κανένα πρόσωπο που δεν έχει λάβει την έγκριση της Κεντρικής Τράπεζας μπορεί να ενεργεί ως μέλος του διοικητικού οργάνου ιδρύματος, ή μπορεί να συμμετέχει σε συνεδρίαση, εκτός εάν έχει προσκληθεί επισήμως να συμμετάσχει ενόψει συζήτησης συγκεκριμένου θέματος της ημερήσιας διάταξης επί του οποίου του έχει ζητηθεί να εκφέρει απόψεις· οποιοδήποτε τέτοιο πρόσωπο, συμμετέχει μόνο κατά τη συζήτηση του συγκεκριμένου θέματος και εγκαταλείπει την αίθουσα συσκέψεων ή την τηλεδιάσκεψη αμέσως μετά, χωρίς καμία συμμετοχή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων·

(γ) σε κάθε συνεδρίαση τηρούνται πρακτικά, τα οποία οριστικοποιούνται και εγκρίνονται εντός ενός μηνός από την ημερομηνία της σχετικής συνεδρίασης και τίθενται στη διάθεση της Κεντρικής Τράπεζας κατόπιν αιτήματος αυτής.

(3) Τα μέλη του διοικητικού οργάνου δεν δύνανται να απουσιάζουν από τις τακτικές και έκτακτες συνεδριάσεις του διοικητικού οργάνου και των επιτροπών του, είτε φυσικά είτε μέσω τηλεδιάσκεψης, για περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες συνεδριάσεις τηρουμένου ότι οι συνολικές απουσίες τους δεν υπερβαίνουν το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των ετήσιων συνεδριάσεων.

Πρόσβαση
διοικητικού
οργάνου και
επιτροπών σε
πόρους και
πληροφορίες.

12. Το διοικητικό όργανο και οι επιτροπές του έχουν επαρκή πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες και δεδομένα, τα οποία είναι απαραίτητα για την άσκηση των καθηκόντων τους.

Αξιολόγηση του
διοικητικού
οργάνου.

13. (1) Το ίδρυμα διαθέτει κατάλληλη μεθοδολογία και διαδικασία για την εις βάθος αξιολόγηση της απόδοσης του διοικητικού οργάνου στο σύνολό του, κάθε επιτροπής και κάθε μέλους. Η αξιολόγηση αυτή γίνεται τουλάχιστον σε ετήσια βάση.

(2) Η διαδικασία αξιολόγησης η οποία αναφέρεται στην υποπαράγραφο (1) καλύπτει, τουλάχιστον, τα ακόλουθα:

(α) την απόδοση του διοικητικού οργάνου στο σύνολό του, των επιτροπών και των μεμονωμένων μελών του·

(β) τη συμβολή του διοικητικού οργάνου στο σύνολό του, των επιτροπών και των μεμονωμένων μελών του·

- (i) στη διαμόρφωση των επιχειρηματικών στόχων, και των στρατηγικών του ιδρύματος·
- (ii) στον καθορισμό και στην επίβλεψη των πλαισίων διαχείρισης κινδύνων και κανονιστικής συμμόρφωσης·
- (iii) στη δημιουργία και διατήρηση ισχυρών οργανωτικών και λειτουργικών ρυθμίσεων και μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου·

(γ) τη σύνθεση του διοικητικού οργάνου και των επιτροπών του·

(δ) την επικοινωνία με τα διευθυντικά στελέχη, τους μετόχους και την Κεντρική Τράπεζα·

(ε) τον ρόλο του προέδρου του διοικητικού οργάνου·

(στ) τον χρόνο τον οποίο αφιέρωσαν τα μη εκτελεστικά μέλη στην εκτέλεση των καθηκόντων τους·

(ζ) την αξιολόγηση της καταλληλότητας κάθε μέλους του διοικητικού οργάνου με βάση τα ισχύοντα κριτήρια της περί της Αξιολόγησης της Καταλληλότητας των Μελών Διοικητικού Οργάνου και Διευθυντικών Στελεχών των Ιδρυμάτων Πληρωμών Οδηγίας του 2025.

Ε.Ε.Παρ.ΙΙΙ(Ι)
13.6.2025
Κ.Δ.Π. 164/2025

Σύσταση
επιτροπών
διοικητικού
οργάνου.

14. Το ίδρυμα:

(α) συστήνει επιτροπή κινδύνων και επιτροπή ελέγχου με σκοπό την παροχή συμβουλών και την υποβοήθηση του διοικητικού οργάνου στη λήψη αποφάσεων·

(β) δύναται να αιτηθεί στην Κεντρική Τράπεζα τη σύσταση κοινής επιτροπής κινδύνων και επιτροπής ελέγχου· σε κάθε περίπτωση, το ίδρυμα θα πρέπει να μεριμνά ώστε τα μέλη μιας κοινής επιτροπής να διαθέτουν, σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο, τις απαιτούμενες γνώσεις, δεξιότητες και εμπειρογνωμοσύνη ώστε να αντιλαμβάνονται πλήρως τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες της κοινής επιτροπής·

(γ) διασφαλίζει ότι ο πρόεδρος της επιτροπής κινδύνων και ο πρόεδρος της επιτροπής ελέγχου, έχουν τα ανάλογα προσόντα για να ενεργούν ως πρόεδροι των επιτροπών αυτών·

(δ) δύναται να συστήσει και άλλες επιτροπές πέραν αυτών που αναφέρονται στην υποπαράγραφο (α).

Σύνθεση και
οργάνωση
επιτροπών
του διοικητικού
οργάνου.

15. Για τις επιτροπές του διοικητικού οργάνου που αναφέρονται στην παράγραφο 14 της παρούσας Οδηγίας:

(1) Ο αριθμός των μελών της κάθε επιτροπής του διοικητικού οργάνου πρέπει να είναι επαρκής για τον χειρισμό του όγκου και της πολυπλοκότητας των καθηκόντων της, και σε κάθε περίπτωση όχι μικρότερος από τρία (3) μέλη.

(2) Η επιτροπή ελέγχου θα πρέπει να απαρτίζεται αποκλειστικά από ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του διοικητικού οργάνου, ενώ η επιτροπή κινδύνων θα πρέπει να απαρτίζεται κατά πλειοψηφία από ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του διοικητικού οργάνου. Σε περίπτωση κοινής επιτροπής, αυτή θα πρέπει να απαρτίζεται από ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του διοικητικού οργάνου.

(3) Τηρουμένης της αρχής αναλογικότητας, το ίδρυμα θα πρέπει να εξετάζει τη δυνατότητα εκ περιτροπής εναλλαγής των μελών των επιτροπών, λαμβανομένης υπόψη της ειδικής πείρας και των ειδικών γνώσεων και δεξιοτήτων που απαιτούνται για τις εν λόγω επιτροπές σε ατομικό ή συλλογικό επίπεδο.

(4) Τα μέλη μιας επιτροπής δεν πρέπει να κατέχουν οποιοσδήποτε άλλες θέσεις ή να διενεργούν συναλλαγές που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ότι έρχονται σε σύγκρουση με τους όρους εντολής της επιτροπής.

(5) Οι επιτροπές θα πρέπει να υποβάλλουν αναφορές σε τακτική βάση και να κοινοποιούν τα πρακτικά τους στο διοικητικό όργανο πριν από τις συνεδριάσεις του διοικητικού οργάνου.

Ρόλος της
επιτροπής
κινδύνων.

16. (1) Χωρίς επηρεασμό της πλήρους ευθύνης του διοικητικού οργάνου για την ορθή και επαρκή αντιμετώπιση των κινδύνων, η επιτροπή κινδύνων θα πρέπει τουλάχιστον:

(α) να συμβουλεύει και να στηρίζει το διοικητικό όργανο σχετικά με την παρακολούθηση της συνολικής παρούσας και μελλοντικής στρατηγικής κινδύνου και διάθεσης ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα είδη κινδύνων, ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι συνάδουν με την επιχειρηματική στρατηγική, τους στόχους και την εταιρική νοοτροπία και τις εταιρικές αξίες του ιδρύματος·

(β) να συμβουλεύει και να στηρίζει το διοικητικό όργανο στον εντοπισμό κινδύνων που προκύπτουν στο πλαίσιο της υλοποίησης των αποφάσεων, πολιτικών και στρατηγικής του ιδρύματος καθώς και στο πλαίσιο τυχόν αλλαγών στο επιχειρηματικό μοντέλο, στη λειτουργία του ιδρύματος και στα προϊόντα και υπηρεσίες που προσφέρει·

(γ) να υποβάλλει προτάσεις στο διοικητικό όργανο για τυχόν ανάγκη αναπροσαρμογών στη στρατηγική οι οποίες προκύπτουν, μεταξύ άλλων, από εξελίξεις στην αγορά και για την αντιμετώπιση σχετικών κινδύνων·

(δ) να παρέχει συμβουλές σχετικά με τον διορισμό εξωτερικών συμβούλων, οι οποίοι ενδέχεται να αποφασιστεί να προσληφθούν από το διοικητικό όργανο για την παροχή συμβουλών ή υποστήριξης προς το ίδρυμα·

(ε) να αξιολογεί και να παρακολουθεί την εφαρμογή των συστάσεων των εσωτερικών και εξωτερικών ελεγκτών·

(στ) να αξιολογεί και να παρακολουθεί την ανεξαρτησία και επάρκεια της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων και της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων ΤΠΕ·

(ζ) να εποπτεύει ότι τα διευθυντικά στελέχη λαμβάνουν τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα εγκαίρως για την αντιμετώπιση των κινδύνων και αδυναμιών που επισημάνθηκαν από τις λειτουργίες διαχείρισης κινδύνων και διαχείρισης κινδύνων ΤΠΕ·

(η) να υποβάλλει στο διοικητικό όργανο εισηγήσεις για τον διορισμό ή απομάκρυνση των επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων και της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων ΤΠΕ·

(θ) να διενεργεί ετήσια αξιολόγηση των επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων και της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων ΤΠΕ και να την υποβάλλει στο διοικητικό όργανο·

(ι) να βοηθά το διοικητικό όργανο στην εξέταση και έγκριση των προϋπολογισμών της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων και της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων ΤΠΕ, εξασφαλίζοντας ότι αυτοί είναι αρκετά ευέλικτοι ώστε να προσαρμόζονται σε μεταβολές ανάλογα με τις εξελίξεις.

(2) Η επιτροπή κινδύνων διατηρεί τακτική επικοινωνία με τις λειτουργίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου του ιδρύματος, και ειδικότερα με τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων και τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων ΤΠΕ, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων της εξωτερικής ανάθεσής τους.

17. Η επιτροπή ελέγχου θα πρέπει τουλάχιστον:

(α) να παρακολουθεί τη διαδικασία χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και την αποτελεσματικότητα των συστημάτων του ιδρύματος για τον έλεγχο της ποιότητας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και να υποβάλλει συστάσεις που αποσκοπούν στην εξασφάλιση της ακεραιότητάς της.

(β) να επιβλέπει την καθιέρωση λογιστικών πολιτικών από το ίδρυμα·

(γ) να επιβλέπει τη διαδικασία επιλογής εξωτερικών ελεγκτών και να υποβάλλει προτάσεις προς το διοικητικό όργανο σχετικά με τον διορισμό, την αμοιβή, τους όρους εντολής και την αντικατάστασή τους και να διενεργεί επαφές με τους εξωτερικούς ελεγκτές ιδιαίτερα σε σχέση με τα πορίσματα του ελέγχου τους·

(δ) να αξιολογεί και να παρακολουθεί την ανεξαρτησία, την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου και της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης·

(ε) να παρέχει συμβουλές στο διοικητικό όργανο, στηριζόμενη στο έργο της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης, σχετικά με την επάρκεια και αποτελεσματικότητα του πλαισίου επιχειρηματικής δεοντολογίας·

(στ) να παρέχει συμβουλές στο διοικητικό όργανο, στηριζόμενη στο έργο της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης και των εξωτερικών ελεγκτών, σχετικά με την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του πλαισίου συμμόρφωσης·

(ζ) να υποβάλλει εισηγήσεις στο διοικητικό όργανο για τον διορισμό ή την απομάκρυνση των επικεφαλής των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου και κανονιστικής συμμόρφωσης·

(η) να προβαίνει σε ετήσια αξιολόγηση των επικεφαλής των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου και κανονιστικής συμμόρφωσης και ακολούθως να τις υποβάλλει στο διοικητικό όργανο·

(θ) να βοηθά το διοικητικό όργανο στην εξέταση και έγκριση του ετήσιου προγράμματος ελέγχου και των προϋπολογισμών των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου και κανονιστικής συμμόρφωσης, διασφαλίζοντας ότι είναι αρκετά ευέλικτοι ώστε να προσαρμόζονται σε μεταβολές ανάλογα με τις εξελίξεις·

(ι) να εποπτεύει τα διευθυντικά στελέχη ότι λαμβάνουν τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα εγκαίρως για την αντιμετώπιση των αδυναμιών ελέγχου, τη μη συμμόρφωση με τις πολιτικές του ιδρύματος, τους νόμους και κανονισμούς και άλλες αδυναμίες που επισημάνθηκαν από τους εξωτερικούς ελεγκτές, τις λειτουργίες εσωτερικού ελέγχου και τις εποπτικές αρχές.

ΜΕΡΟΣ IV - ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Ρόλος της επιτροπής ελέγχου.

Οργανωτικό πλαίσιο.

18. (1) Το διοικητικό όργανο ενός ιδρύματος διασφαλίζει και καταγράφει κατάλληλη και διαφανή οργανωτική και λειτουργική δομή για την προώθηση και υποβοήθηση της αποτελεσματικής και συνετής διαχείρισης του ιδρύματος.

(2) Το διοικητικό όργανο διασφαλίζει ότι οι λειτουργίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου του ιδρύματος είναι ανεξάρτητες από τους επιχειρηματικούς τομείς τους οποίους ελέγχουν, διασφαλίζοντας, μεταξύ άλλων, τον διαχωρισμό των καθηκόντων των λειτουργιών αυτών και ότι αυτές διαθέτουν κατάλληλους χρηματοοικονομικούς και ανθρώπινους πόρους, καθώς και εξουσίες για την αποτελεσματική άσκηση του ρόλου τους.

Εταιρικές αξίες και κώδικας δεοντολογίας.

(3) Το διοικητικό όργανο διασφαλίζει ότι οι γραμμές αναφοράς και η κατανομή αρμοδιοτήτων, ιδίως μεταξύ των διευθυντικών στελεχών, πρέπει να είναι σαφείς, πλήρως οριοθετημένες, συνεπείς και δεσμευτικές. Η κατανομή θα πρέπει να είναι δεόντως τεκμηριωμένη και καταγεγραμμένη σε σχετικό έγγραφο το οποίο επικαιροποιείται καταλλήλως.

19. (1) Το διοικητικό όργανο αναπτύσσει, εγκρίνει, τηρεί και προάγει υψηλά δεοντολογικά και επαγγελματικά πρότυπα, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες ανάγκες και τα χαρακτηριστικά του ιδρύματος, και διασφαλίζει την εφαρμογή των εν λόγω προτύπων, βάσει ενός κώδικα δεοντολογίας ή παρόμοιου μέσου. Κατά περίπτωση, το διοικητικό όργανο δύναται να εγκρίνει και να εφαρμόζει τα πρότυπα του ιδρύματος που θεσπίζονται σε επίπεδο ομίλου ή κοινά πρότυπα που εκδίδονται από ενώσεις (π.χ. επαγγελματικούς συνδέσμους) ή άλλους συναφείς οργανισμούς.

(2) Το διοικητικό όργανο, και τα διευθυντικά στελέχη επιβλέπουν την τήρηση των προτύπων που αναφέρονται στην υποπαράγραφο (1) από το προσωπικό.

(3) Το ίδρυμα διασφαλίζει ότι δεν υπάρχουν διακρίσεις βάσει του φύλου, της φυλής, του χρώματος, της εθνοτικής καταγωγής ή της κοινωνικής προέλευσης, των γενετικών χαρακτηριστικών, της γλώσσας, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της πολιτικής ή άλλης άποψης, της ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας, της περιουσίας, της γέννησης, κάποιας μειονεξίας, της ηλικίας, ή του γενετήσιου προσανατολισμού.

(4) Οι πολιτικές του ιδρύματος είναι ουδέτερες ως προς το φύλο και το ίδρυμα εφαρμόζει μέτρα που διασφαλίζουν ίσες ευκαιρίες για όλα τα φύλα.

(5) Τα εφαρμοζόμενα πρότυπα θα πρέπει να αποσκοπούν στην ενίσχυση των ρυθμίσεων διακυβέρνησης του ιδρύματος και στη μείωση των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται το ίδρυμα, ιδίως των λειτουργικών κινδύνων και των κινδύνων φήμης, και που ενδέχεται να έχουν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στην κερδοφορία και τη βιωσιμότητά του μέσω των προστίμων, των δικαστικών εξόδων, των περιορισμών που επιβάλλει η αρμόδια αρχή, άλλων οικονομικών και ποινικών κυρώσεων, καθώς και της απώλειας της αξίας της εμπορικής του ταυτότητας και της εμπιστοσύνης των πελατών.

(6) Το διοικητικό όργανο και τα διευθυντικά στελέχη θα πρέπει να έχουν σαφείς και τεκμηριωμένες πολιτικές σχετικά με τον τρόπο τήρησης των προτύπων που ακολουθεί το ίδρυμα. Οι εν λόγω πολιτικές θα πρέπει:

(α) να υπενθυμίζουν στο προσωπικό ότι όλες οι δραστηριότητες του ιδρύματος θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο και τηρουμένων των εταιρικών αξιών του ιδρύματος·

(β) να προάγουν την επίγνωση του κινδύνου μέσω μιας ισχυρής κουλτούρας αντιμετώπισης των κινδύνων·

(γ) να καθορίζουν τις αρχές και να παρέχουν παραδείγματα αποδεκτών και μη αποδεκτών συμπεριφορών που συνδέονται ειδικότερα με τη διάπραξη παραπτώματων, οικονομικού και χρηματοοικονομικού εγκλήματος, συμπεριλαμβανομένων, χωρίς να περιορίζονται σε αυτά, της απάτης, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, των καταχρηστικών πωλήσεων και άλλων παραβιάσεων των νομοθεσιών για την προστασία των καταναλωτών·

(δ) να αποσαφηνίζουν ότι, επιπλέον της συμμόρφωσης προς τις νομοθετικές και κανονιστικές απαιτήσεις και τις εσωτερικές πολιτικές, αναμένεται από το προσωπικό να συμπεριφέρεται με ειλικρίνεια και ακεραιότητα και να εκτελεί τα καθήκοντά του με τη δέουσα δεξιότητα, φροντίδα και επιμέλεια· και

(ε) να διασφαλίζουν ότι το προσωπικό είναι ενήμερο για τα εσωτερικά πειθαρχικά μέτρα, οποιαδήποτε εξωτερικά μέτρα, τις νομικές ενέργειες και κυρώσεις που ενδέχεται να προκύψουν από τη διάπραξη παραπτώματων και την μη αποδεκτή συμπεριφορά.

(7) Το ίδρυμα παρακολουθεί τη συμμόρφωση του προσωπικού με τα αντίστοιχα πρότυπα και μεριμνά για την ενημέρωση του προσωπικού, για παράδειγμα μέσω παροχής της απαραίτητης εκπαίδευσης.

(8) Το ίδρυμα προσδιορίζει τη λειτουργία που είναι αρμόδια για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης και για την αξιολόγηση των παραβάσεων του κώδικα δεοντολογίας ή παρόμοιου μέσου, καθώς και τη διαδικασία αντιμετώπισης των ζητημάτων μη συμμόρφωσης. Τα αποτελέσματα θα πρέπει να κοινοποιούνται σε περιοδική βάση στο διοικητικό όργανο.

Διαδικασία χειρισμού παραπόνων πελατών.

20. (1) Το ίδρυμα θεσπίζει και τηρεί αποτελεσματικές και διαφανείς διαδικασίες για τη διαχείριση παραπόνων τα οποία λαμβάνει από πελάτες.

(2) Σε σχέση με την υποπαράγραφο (1), το ίδρυμα ακολουθεί τις κατευθυντήριες γραμμές που περιέχονται στο έγγραφο «Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον χειρισμό παραπόνων για τον κλάδο των κινητών αξιών και τον τραπεζικό κλάδο» που εκδόθηκε από την Κοινή Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών και την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών.

Διαδικασίες
εσωτερικής
προειδοποίησης/
καταγγελίας.

21. (1) Το ίδρυμα θεσπίζει και διατηρεί κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες εσωτερικής προειδοποίησης/καταγγελίας για την αναφορά δυνητικών ή πραγματικών παραβάσεων των κανονιστικών ή των εσωτερικών απαιτήσεων από το προσωπικό, μέσω ειδικού προς τον σκοπό αυτό, ανεξάρτητου και αυτόνομου διαύλου.

(2) Τα μέλη του προσωπικού που αναφέρουν παραβάσεις, δεν θα πρέπει να υποχρεούνται να προσκομίζουν σχετικά αποδεικτικά στοιχεία ωστόσο, θα πρέπει να διαθέτουν επαρκές επίπεδο βεβαιότητας, το οποίο αιτιολογεί επαρκώς την έναρξη σχετικής έρευνας.

(3) Το ίδρυμα εφαρμόζει κατάλληλες διαδικασίες ώστε να διασφαλίζει τη συμμόρφωσή του με τους περί της Προστασίας Προσώπων που Αναφέρουν Παραβάσεις του Ευρωπαϊκού και Εθνικού Δικαίου Νόμο του 2022.

6(I) του2022
13(I) του2024
148(I) του2025
216(I) του 2025.

(4) Για να αποφεύγονται οι συγκρούσεις συμφερόντων, θα πρέπει να παρέχεται στο προσωπικό η δυνατότητα αναφοράς παραβάσεων, με παράκαμψη των τακτικών διαύλων αναφοράς, όπως μέσω της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης, της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου, ή μιας ανεξάρτητης διαδικασίας καταγγελίας δυσλειτουργιών (whistleblowing) εντός του ιδρύματος.

(5) Οι διαδικασίες εσωτερικής προειδοποίησης θα πρέπει να διασφαλίζουν την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τόσο του προσώπου που καταγγέλλει την παράβαση, όσο και του φυσικού προσώπου που φέρεται ότι διέπραξε την παράβαση, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και τον περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμο του 2018.

Επίσημη
Εφημερίδα
της Ε.Ε.: L 119,
4.5.2016, σ. 1
L 127
23.5.2018, σ. 2
L 074, σ. 35

125(I) του 2018
26(I) του 2022.

(6) Οι διαδικασίες εσωτερικής προειδοποίησης θα πρέπει να είναι διαθέσιμες στο σύνολο του προσωπικού του ιδρύματος.

(7) (α) Οι πληροφορίες που παρέχονται από το προσωπικό μέσω των διαδικασιών εσωτερικής προειδοποίησης, θα πρέπει να διαβιβάζονται, εφόσον συντρέχει λόγος, στο διοικητικό όργανο, στα διευθυντικά στελέχη και σε άλλες αρμόδιες λειτουργίες που προσδιορίζονται στο πλαίσιο της πολιτικής εσωτερικής προειδοποίησης. Κατόπιν αιτήματος του μέλους του προσωπικού που καταγγέλλει κάποια παράβαση, οι πληροφορίες θα πρέπει να διαβιβάζονται με ανώνυμο τρόπο.

(β) Το ίδρυμα δύναται, επίσης, να προβλέπει διαδικασία καταγγελίας δυσλειτουργιών (whistleblowing), η οποία θα παρέχει τη δυνατότητα υποβολής πληροφοριών με ανώνυμο τρόπο.

(8) Το ίδρυμα μεριμνά για την κατάλληλη προστασία του προσώπου που καταγγέλλει την παράβαση από τυχόν αρνητικές επιπτώσεις, όπως αντίποινα, διακρίσεις ή άλλες μορφές άδικης μεταχείρισης. Το ίδρυμα θα πρέπει να διασφαλίζει ότι κανένα πρόσωπο το οποίο υπόκειται στον έλεγχο του ιδρύματος δεν εμπλέκεται στη θυματοποίηση προσώπου που έχει καταγγείλει παράβαση, ενώ θα πρέπει επίσης να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα κατά των υπεύθυνων της εν λόγω θυματοποίησης.

(9) Σε περίπτωση που δεν προκύπτουν στοιχεία τα οποία να αιτιολογούν τη λήψη μέτρων κατά των εν λόγω προσώπων από την έρευνα, το ίδρυμα προστατεύει τα καταγγελλόμενα πρόσωπα από πιθανές αρνητικές επιπτώσεις. Σε περίπτωση λήψης μέτρων, το ίδρυμα θα πρέπει να μεριμνά για την προστασία του εμπλεκόμενου προσώπου από ακούσιες αρνητικές συνέπειες, οι οποίες βγαίνουν πέραν του στόχου του μέτρου που έχει ληφθεί.

(10) Οι διαδικασίες εσωτερικής προειδοποίησης θα πρέπει:

(α) να είναι καταγεγραμμένες, για παράδειγμα σε εγχειρίδια προσωπικού·

(β) να προβλέπουν σαφείς κανόνες, οι οποίοι να διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες σχετικά με τις καταγγελίες, τα καταγγελλόμενα πρόσωπα και την παράβαση, αντιμετωπίζονται ως εμπιστευτικές πληροφορίες, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και τον περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμο του 2018, εκτός εάν η αποκάλυψη της ταυτότητάς τους απαιτείται δυνάμει κείμενης εθνικής νομοθεσίας στο πλαίσιο περαιτέρω ερευνών ή επακόλουθων δικαστικών διαδικασιών·

(γ) να προστατεύουν τα μέλη του προσωπικού που διατυπώνουν προβληματισμούς από τυχόν θυματοποίησή τους, οφειλόμενη στο γεγονός ότι γνωστοποίησαν παραβάσεις οι οποίες πρέπει να δηλώνονται·

(δ) να εξασφαλίζουν ότι οι δυνητικές ή οι πραγματικές παραβάσεις που αναφέρονται, αξιολογούνται και παραπέμπονται σε ανώτερα τμήματα της ιεραρχικής κλίμακας, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, και σε αρμόδια αρχή ή σε αρχές επιφορτισμένες με την επιβολή του νόμου·

(ε) να διασφαλίζουν, όπου είναι εφικτό, ότι παρέχεται επιβεβαίωση παραλαβής των πληροφοριών στα μέλη του προσωπικού που έχουν αναφέρει δυνητικές ή πραγματικές παραβάσεις·

(στ) να εξασφαλίζουν την παρακολούθηση του αποτελέσματος της έρευνας σχετικά με την καταγγελλόμενη παράβαση και

(ζ) να διασφαλίζουν την ενδεδειγμένη τήρηση αρχείων.

Καταγγελίες παραβάσεων στην Κεντρική Τράπεζα.

22. Το ίδρυμα θεσπίζει αποτελεσματικούς και αξιόπιστους μηχανισμούς, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στα μέλη του προσωπικού τους να καταγγέλλουν στην Κεντρική Τράπεζα δυνητικές ή πραγματικές παραβάσεις κανονιστικών απαιτήσεων, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των απαιτήσεων του Νόμου και της παρούσας Οδηγίας.

Τα μέλη του προσωπικού του ιδρύματος, δύναται να αποτείνονται στην Κεντρική Τράπεζα σε περίπτωση που τα εν λόγω μέλη του προσωπικού:

(α) έχουν λόγους να πιστεύουν ότι η χρήση των διαδικασιών εσωτερικής προειδοποίησης του ιδρύματός τους ενδέχεται να μην είναι αποτελεσματική, ή

(β) θεωρούν ότι παρά τις πρόνοιες της παραγράφου 21 της παρούσας Οδηγίας, τυχόν υποβολή εσωτερικής καταγγελίας θα δημιουργούσε τον κίνδυνο αρνητικών συνεπειών για τους ίδιους, ή

(γ) θεωρούν σκόπιμο να υποβάλουν άμεσα την καταγγελία στην Κεντρική Τράπεζα, λόγω της σοβαρότητας της δυνητικής ή πραγματικής παράβασης, ή/και της ενδεχόμενης εμπλοκής διευθυντικών στελεχών του ιδρύματος, ή

(δ) θεωρούν σκόπιμο να υποβάλουν άμεσα την καταγγελία στην Κεντρική Τράπεζα για τον οποιοδήποτε άλλο λόγο που θα εξηγήσουν στην Κεντρική Τράπεζα, στο πλαίσιο της υποβολής της καταγγελίας τους.

Πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου.

23. (1) Το ίδρυμα αναπτύσσει και εφαρμόζει ένα άρτιο και ολοκληρωμένο σύστημα εσωτερικού ελέγχου, ανάλογο του μεγέθους και της πολυπλοκότητας του ιδρύματος, και προάγει κουλτούρα η οποία ενθαρρύνει τη συμμόρφωση με το κανονιστικό πλαίσιο και τις στρατηγικές και πολιτικές διαχείρισης κινδύνων.

(2) Το ίδρυμα εφαρμόζει κατάλληλα μέτρα και διαδικασίες για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις του για την παρεμπόδιση και καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Το ίδρυμα αξιολογεί την έκθεσή του στον κίνδυνο ότι ενδέχεται να χρησιμοποιηθεί για σκοπούς νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και λαμβάνει μέτρα μετριασμού των εν λόγω κινδύνων, καθώς και των λειτουργικών κινδύνων και κινδύνων φήμης που σχετίζονται με αυτούς. Το ίδρυμα λαμβάνει μέτρα για να διασφαλίζει ότι το προσωπικό του είναι ενήμερο για τους εν λόγω κινδύνους και τις συνέπειές τους για το ίδρυμα και την ακεραιότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

(3) Το πλαίσιο του εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να καλύπτει ολόκληρη την οργάνωση, συμπεριλαμβανομένων των ευθυνών και των καθηκόντων του διοικητικού οργάνου, καθώς και των δραστηριοτήτων όλων των λειτουργιών του ιδρύματος, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και των δραστηριοτήτων που αποτελούν αντικείμενο εξωτερικής ανάθεσης και των διαύλων διανομής.

(4) Το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου του ιδρύματος θα πρέπει να διασφαλίζει:

(α) την αποτελεσματική και την αποδοτική λειτουργία του ιδρύματος·

(β) τη συνετή άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας του ιδρύματος·

(γ) τον επαρκή εντοπισμό, τη μέτρηση και τη μείωση κινδύνων·

(δ) την αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών και των μη χρηματοοικονομικών αναφορών, οι οποίες θα πρέπει να υποβάλλονται εσωτερικά και εξωτερικά·

(ε) την ορθότητα των διοικητικών και λογιστικών διαδικασιών·

(στ) τη συμμόρφωση με τις εσωτερικές πολιτικές, διαδικασίες, κανόνες και αποφάσεις του ιδρύματος·

(ζ) τη συμμόρφωση με τους ισχύοντες νόμους, κανονισμούς, των δυνάμει αυτών εκδιδόμενων οδηγιών και εγκυκλίων και των απορρευσών εποπτικών απαιτήσεων.

(5) Το ίδρυμα αναθέτει τουλάχιστον μία φορά κάθε τρία έτη, την αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου σε εξωτερικό ελεγκτή ο οποίος διαθέτει την απαραίτητη τεχνογνωσία, άλλο από τον εξωτερικό και εσωτερικό ελεγκτή του ιδρύματος.

Εφαρμογή συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

24. (1) Το διοικητικό όργανο είναι υπεύθυνο για τη θέσπιση συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Είναι επίσης υπεύθυνο για την παρακολούθηση της επάρκειας και της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών και των μηχανισμών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, καθώς και για την επίβλεψη των λειτουργιών του.

(2) Το ίδρυμα θεσπίζει, τηρεί και επικαιροποιεί ανά τακτά χρονικά διαστήματα κατάλληλες και καταγεγραμμένες πολιτικές, μηχανισμούς και διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου, που θα πρέπει να εγκρίνονται από το διοικητικό όργανο.

(3) Το ίδρυμα διαθέτει σαφή, διαφανή και καταγεγραμμένη διαδικασία λήψης αποφάσεων, καθώς και σαφή κατανομή αρμοδιοτήτων και εξουσιών στο πλαίσιο του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρηματικών τομέων, των εσωτερικών μονάδων και των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

Λειτουργίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

25. (1) Το ίδρυμα, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της αναλογικότητας, εφαρμόζει κατάλληλες ρυθμίσεις και διαδικασίες για τις λειτουργίες διαχείρισης κινδύνων, κανονιστικής συμμόρφωσης, διαχείρισης κινδύνων ΤΠΕ και εσωτερικού ελέγχου:

(α) συστήνει ξεχωριστές μονάδες ή διορίζει άτομα ξεχωριστά υπεύθυνα για την κάθε μια από τις λειτουργίες διαχείρισης κινδύνων, κανονιστικής συμμόρφωσης, διαχείρισης κινδύνων ΤΠΕ και εσωτερικού ελέγχου.

(β) με εξαίρεση τις μεσαίες και μεγαλύτερου μεγέθους επιχειρήσεις όπως αυτές καθορίζονται στο άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2554, κατόπιν έγκρισης της Κεντρικής Τράπεζας, δύναται να συνδυάζει τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων, κανονιστικής συμμόρφωσης, και διαχείρισης κινδύνων ΤΠΕ. Σε κάθε περίπτωση, ο οποιοσδήποτε συνδυασμός δεν θα πρέπει να περιέχει πέραν των δύο εκ των λειτουργιών αυτών.

Νοείται ότι η λειτουργία εσωτερικού ελέγχου δεν συνδυάζεται με άλλη λειτουργία του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

(2) Οι λειτουργίες διαχείρισης κινδύνων, κανονιστικής συμμόρφωσης και διαχείρισης κινδύνων ΤΠΕ υπόκεινται σε αξιολόγηση και έλεγχο από τη λειτουργία εσωτερικού ελέγχου.

(3) Οι λειτουργίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου είναι ανεξάρτητες από τις επιχειρησιακές μονάδες τις οποίες παρακολουθούν και ελέγχουν.

(4) Οι δραστηριότητες των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, με εξαίρεση τη λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης, δύναται να αποτελέσουν εν μέρει ή εξ ολοκλήρου αντικείμενο εξωτερικής ανάθεσης, τηρουμένων των προνοιών της παραγράφου 33. Σε περίπτωση μερικής ανάθεσης, ο επικεφαλής της αντίστοιχης λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου διατηρεί την ευθύνη για το σύνολο των δραστηριοτήτων της λειτουργίας του. Σε περίπτωση που τα επιχειρησιακά καθήκοντα λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου αποτελούν εξ ολοκλήρου αντικείμενο εξωτερικής ανάθεσης, το διοικητικό όργανο και η σχετική επιτροπή του, έχουν την ευθύνη για την εν λόγω δραστηριότητα και ο πρόεδρος του διοικητικού οργάνου ή της σχετικής επιτροπής, αποτελούν τον σύνδεσμο επικοινωνίας με την Κεντρική Τράπεζα.

Επικεφαλής των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

26. (1) Οι επικεφαλής των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, ορίζονται σε κατάλληλο ιεραρχικό επίπεδο, το οποίο παρέχει στον επικεφαλής της εκάστοτε λειτουργίας τις εξουσίες και το κύρος που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

(2) Με την επιφύλαξη της συνολικής ευθύνης του διοικητικού οργάνου, οι επικεφαλής των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να είναι ανεξάρτητοι από τους επιχειρηματικούς τομείς ή τις μονάδες τις οποίες ελέγχουν. Για διασφάλιση της ανεξαρτησίας τους, οι εν λόγω επικεφαλής αναφέρονται και λογοδοτούν απευθείας στο διοικητικό όργανο, ενώ οι επιδόσεις τους αξιολογούνται από το διοικητικό όργανο.

(3) (α) Οι επικεφαλής των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, ορίζονται από το ίδρυμα και εγκρίνονται από την Κεντρική Τράπεζα πριν την έναρξη των εργασιών ενός αδειοδοτημένου ιδρύματος.

(β) Σε περίπτωση αποχώρησης από το ίδρυμα ενός επικεφαλής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, το ίδρυμα υποβάλλει στην Κεντρική Τράπεζα πλήρως συμπληρωμένο το Ατομικό Ερωτηματολόγιο για αντικαταστάτη, εντός τριών (3) μηνών από την κένωση της θέσης.

Νοείται ότι σε κάθε περίπτωση τηρούνται οι πρόνοιες της περί της Αξιολόγησης της Καταλληλότητας των Μελών Διοικητικού Οργάνου, Διευθυντικών Στελεχών και Υπεύθυνων για τη διαχείριση Ιδρυμάτων Πληρωμών Οδηγίας του 2025.

Λειτουργία διαχείρισης κινδύνων.

27. (1) Το ίδρυμα διορίζει πρόσωπο ως επικεφαλής για τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων.

(2) Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων διαθέτει επαρκείς εξουσίες, κύρος και πόρους, ανάλογες του μεγέθους και της πολυπλοκότητας του ιδρύματος, ώστε να είναι σε θέση να εφαρμόζει τις πολιτικές κινδύνου και το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων του ιδρύματος.

(3) Ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων, αναφέρεται στο διοικητικό όργανο μέσω της Επιτροπής Κινδύνων και, όπου εφαρμόζεται, στις επιτροπές του, συμπεριλαμβανομένης ειδικότερα της επιτροπής κινδύνων, ώστε να μεταφέρει τυχόν ανησυχίες του και να προειδοποιεί, όταν αυτό κρίνεται σκόπιμο, σε περίπτωση εξελίξεων σχετιζόμενες με κάποιο κίνδυνο, οι οποίες πλήττουν ή ενδέχεται να πλήξουν το ίδρυμα.

(4) Το προσωπικό της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων διαθέτει επαρκές επίπεδο γνώσεων, δεξιοτήτων και πείρας σε θέματα τεχνικών και διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων.

(5) Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων εμπλέκεται ενεργά στην επεξεργασία και ανάπτυξη της στρατηγικής και της διάθεσης ανάληψης κινδύνου του ιδρύματος και σε όλες τις σημαντικές αποφάσεις διαχείρισης κινδύνων.

(6) Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων διασφαλίζει τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, τη μέτρηση, την παρακολούθηση, και τη διαχείριση του συνόλου των κινδύνων στους οποίους είναι εκτεθειμένο το ίδρυμα και ενημερώνει σχετικά το διοικητικό όργανο, ή, όπου εφαρμόζεται, την επιτροπή κινδύνων.

(7) Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων:

(α) διασφαλίζει ότι όλοι οι κίνδυνοι που εντοπίζονται παρακολουθούνται αποτελεσματικά από τις επιχειρησιακές μονάδες,

(β) αναλύει τις τάσεις της αγοράς και αναγνωρίζει τυχόν νέους ή αναδυόμενους κινδύνους καθώς και περιπτώσεις αύξησης κινδύνων οι οποίοι προκύπτουν από τις μεταβαλλόμενες περιστάσεις και συνθήκες,

(γ) συγκρίνει τακτικά τις πραγματικές ζημιές από κινδύνους σε σχέση με προηγούμενες εκτιμήσεις (διενέργεια εκ των υστέρων ελέγχων - back testing) προκειμένου να αξιολογήσει και να βελτιώσει την ακρίβεια και την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων,

(δ) αξιολογεί πιθανούς τρόπους μείωσης των κινδύνων.

(ε) παρακολουθεί σε τακτική βάση το πραγματικό προφίλ κινδύνου του ιδρύματος και το εξετάζει διεξοδικά σε σχέση με τους στρατηγικούς στόχους και τη διάθεση ανάληψης κινδύνου του ιδρύματος, προκειμένου να διευκολύνει αφενός τη λήψη αποφάσεων και αφετέρου την κριτική επανεξέταση από το διοικητικό όργανο.

(8) Ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων υποβάλλει έκθεση σε ετήσια βάση και εκτάκτως στις περιπτώσεις που κρίνεται αναγκαίο, στο διοικητικό όργανο, μέσω της επιτροπής κινδύνων, και με κοινοποίηση προς τον διευθύνοντα σύμβουλο. Η περίοδος αναφοράς της έκθεσης, αφορά το εκάστοτε ημερολογιακό έτος, εκτός αν η περίοδος διαφοροποιηθεί σε συνεννόηση με την Κεντρική Τράπεζα. Η έκθεση περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο σύνοψη των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες του ιδρύματος, την εσωτερική αξιολόγησή τους, τα αποτελέσματα και παραδοχές των αναλύσεων που έγιναν, τα προτεινόμενα μέτρα μείωσης των κινδύνων καθώς και πληροφορίες για το εξωτερικό περιβάλλον, με σκοπό τον προσδιορισμό συνθηκών και τάσεων της αγοράς οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν το υφιστάμενο προφίλ κινδύνου του ιδρύματος και έτσι να ληφθούν υπόψη για τη διαμόρφωση νέου προφίλ κινδύνου, εφ' όσον το ίδρυμα το κρίνει αναγκαίο.

Λειτουργία
κανονιστικής
συμμόρφωσης.

28. (1) Το ίδρυμα διορίζει πρόσωπο ως επικεφαλής για τη λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης.

(2) Το διοικητικό όργανο του ιδρύματος είναι υπεύθυνο για τη θέσπιση και επίβλεψη της εφαρμογής μιας άρτιας και ολοκληρωμένης πολιτικής κανονιστικής συμμόρφωσης, η οποία καταγράφεται σε σχετικό έγγραφο και κοινοποιείται σε όλα τα μέλη του προσωπικού.

(3) Το ίδρυμα διασφαλίζει ότι η πολιτική κανονιστικής συμμόρφωσης προσδιορίζει το επιχειρηματικό και νομικό περιβάλλον που ισχύει για το ίδρυμα και καθορίζει τους στόχους, τις αρχές και την κατανομή ευθυνών κανονιστικής συμμόρφωσης.

(4) Το ίδρυμα θεσπίζει διαδικασία για την τακτική αξιολόγηση αλλαγών στις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις οι οποίες διέπουν τις δραστηριότητές του.

(5) Ο επικεφαλής της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης του ιδρύματος:

(α) συνεισφέρει στην κατάρτιση της πολιτικής κανονιστικής συμμόρφωσης του ιδρύματος·

(β) αναφέρεται στο διοικητικό όργανο και παρέχει εισηγήσεις σχετικά με τα μέτρα τα οποία πρέπει να λαμβάνονται και για οργανωτικές και διαδικαστικές αλλαγές για τη διασφάλιση συμμόρφωσης προς το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο·

(γ) αξιολογεί τον αντίκτυπο τον οποίο θα επιφέρουν αλλαγές στο νομοθετικό ή κανονιστικό πλαίσιο και υποβάλλει προτάσεις και εισηγήσεις προς το διοικητικό όργανο για προσαρμογή του πλαισίου κανονιστικής συμμόρφωσης του ιδρύματος·

(δ) διασφαλίζει ότι η παρακολούθηση της συμμόρφωσης με το κανονιστικό πλαίσιο πραγματοποιείται μέσω ενός διαρθρωμένου και σαφώς καθορισμένου προγράμματος παρακολούθησης της συμμόρφωσης και ότι τηρείται η πολιτική κανονιστικής συμμόρφωσης·

(ε) διατηρεί επαρκή επαφή με την Κεντρική Τράπεζα και με άλλες αρχές, και διασφαλίζει ότι οι απόψεις και οι ανησυχίες των εποπτικών αρχών και τυχόν απόψεις και ανησυχίες των μετόχων που περιέρχονται σε γνώση του, κοινοποιούνται στο σύνολό τους στο διοικητικό όργανο·

(στ) εκδίδει γραπτές οδηγίες και εγκυκλίους προς το προσωπικό, τις επιχειρηματικές μονάδες και τα αρμόδια τμήματα του ιδρύματος για την έγκαιρη και επαρκή ενημέρωσή τους σε θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης ή/και προσαρμογή των εσωτερικών διαδικασιών και κανονισμών στις αλλαγές του ρυθμιστικού πλαισίου·

(ζ) παρέχει συμβουλές και ανταποκρίνεται σε ερωτήματα σχετικά με θέματα συμμόρφωσης από το προσωπικό.

(6) Η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης και η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων συνεργάζονται και ανταλλάσσουν δεόντως πληροφορίες προκειμένου να είναι σε θέση να εκτελούν τα καθήκοντά τους. Τα πορίσματα της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης λαμβάνονται υπόψη από το διοικητικό όργανο για τη λήψη σχετικών αποφάσεων και από τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων για την παρακολούθηση, αξιολόγηση και μέτρηση κινδύνων.

(7) Ο επικεφαλής της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης υποβάλλει έκθεση, σε ετήσια βάση, και εκτάκτως στις περιπτώσεις που κρίνεται αναγκαίο, στο διοικητικό όργανο, μέσω της επιτροπής ελέγχου, και με κοινοποίηση προς τον διευθύνοντα σύμβουλο, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον:

- (i) πληροφορίες σχετικά με τους κύριους δείκτες κινδύνου συμμόρφωσης τους οποίους παρακολουθεί η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης,
- (ii) επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με το επιχειρησιακό και ρυθμιστικό πλαίσιο,
- (iii) σημαντικές ποινές ή άλλα πειθαρχικά μέτρα τα οποία επιβλήθηκαν κατά το προηγούμενο έτος από τις εποπτικές αρχές και αφορούν το ίδρυμα ή οποιοδήποτε μέλος του προσωπικού του.

Η περίοδος αναφοράς της έκθεσης, αφορά το εκάστοτε ημερολογιακό έτος, εκτός αν η περίοδος διαφοροποιηθεί σε συνεννόηση με την Κεντρική Τράπεζα.

(8)(α) Η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης διασφαλίζει τη συμμόρφωση του ιδρύματος με τον περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμο του 2007 και των Οδηγιών της Κεντρικής Τράπεζας για την παρεμπόδιση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας καθώς και τις σχετικές εγκυκλίους της Κεντρικής Τράπεζας.

(β) Το ίδρυμα διορίζει λειτουργό συμμόρφωσης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 69 του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου του 2007 και τηρουμένων των διατάξεων των σχετικών παραγράφων της περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας Οδηγίας του 2025 όπου καθορίζονται, μεταξύ άλλων, ο ρόλος και τα καθήκοντα του λειτουργού συμμόρφωσης.

(γ) Το ίδρυμα δύναται να θεσπίσει ξεχωριστή λειτουργία συμμόρφωσης σχετικά με την παρεμπόδιση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ως ανεξάρτητη λειτουργία ελέγχου.

Λειτουργία
διαχείρισης
κινδύνων ΤΠΕ.

29. (1) Σε σχέση με την αντιμετώπιση του κινδύνου ΤΠΕ που περιγράφεται στην παράγραφο 34 και με εξαίρεση τις πολύ μικρές επιχειρήσεις όπως αυτές καθορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554, το ίδρυμα συγκροτεί ξεχωριστή λειτουργία διαχείρισης και εποπτείας κινδύνων ΤΠΕ, και ορίζει αρμόδιο πρόσωπο ως επικεφαλής για τη λειτουργία αυτή. Το άτομο αυτό αναφέρεται απευθείας στο διοικητικό όργανο και εκτελεί τα καθήκοντά του σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554.

(2) Το ίδρυμα διασφαλίζει ότι ο επικεφαλής και το προσωπικό της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων ΤΠΕ διαθέτουν επαρκές επίπεδο γνώσεων, δεξιοτήτων και πείρας για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

(3) Ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων ΤΠΕ, υποβάλλει εκθέσεις σε ετήσια βάση και εκτάκτως στις περιπτώσεις που κρίνεται αναγκαίο, προς το διοικητικό όργανο, μέσω της επιτροπής κινδύνων, και με κοινοποίηση προς τον διευθύνοντα σύμβουλο όπως απαριθμούνται στο σημείο (γ) της υποπαραγράφου (2) της παραγράφου 36 της Οδηγίας.

Λειτουργία
εσωτερικού
ελέγχου.

30. (1) Το ίδρυμα συστήνει λειτουργία εσωτερικού ελέγχου, η οποία θα πρέπει να είναι ανεξάρτητη και αποτελεσματική, να διαθέτει επαρκείς εξουσίες, κύρος και πόρους λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια αναλογικότητας.

(2) Το ίδρυμα διορίζει πρόσωπο ως επικεφαλής για την λειτουργία εσωτερικού ελέγχου, και διασφαλίζει ότι ο επικεφαλής και το προσωπικό της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου διαθέτουν επαρκές επίπεδο γνώσεων, δεξιοτήτων και πείρας σε θέματα τεχνικών και διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου.

(3) Η λειτουργία εσωτερικού ελέγχου αξιολογεί τόσο την αποτελεσματικότητα όσο και την αποδοτικότητα του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου του ιδρύματος και αξιολογεί:

(α) την καταλληλότητα του πλαισίου διακυβέρνησης του ιδρύματος·

(β) κατά πόσον οι υφιστάμενες πολιτικές και διαδικασίες που διέπουν τις εργασίες του ιδρύματος, περιλαμβανομένων αυτών που αποτελούν αντικείμενο εξωτερικής ανάθεσης, εφαρμόζονται κατά τρόπο ορθό και αποτελεσματικό, είναι επαρκείς και συνάδουν με τις νομοθετικές και κανονιστικές απαιτήσεις, καθώς και για την αντιμετώπιση των κινδύνων στις λειτουργίες του ιδρύματος·

(γ) τη συμμόρφωση προς τις αποφάσεις του διοικητικού οργάνου και των διευθυντικών στελεχών·

(δ) την επάρκεια, την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των ελέγχων που διενεργούνται και των αναφορών οι οποίες υποβάλλονται από τις υποστηρικτικές επιχειρησιακές μονάδες, καθώς και από τις λειτουργίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου·

(ε) την ακρίβεια των αναφορών οι οποίες υποβάλλονται στην Κεντρική Τράπεζα, προβαίνοντας σε δειγματοληπτικούς ελέγχους·

(στ) άλλα θέματα που δύναται να ζητηθούν από το διοικητικό όργανο, τα διευθυντικά στελέχη ή την Κεντρική Τράπεζα.

(4) Η λειτουργία εσωτερικού ελέγχου δεν θα πρέπει να εμπλέκεται στον σχεδιασμό, στην επιλογή, στη θέσπιση και στην εφαρμογή συγκεκριμένων πολιτικών, μηχανισμών και διαδικασιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, ούτε των ορίων κινδύνου.

(5) Η λειτουργία εσωτερικού ελέγχου έχει απρόσκοπτη πρόσβαση στο σύνολο των αρχείων, των εγγράφων, των πληροφοριών και των κτιριακών υποδομών του ιδρύματος. Στην εν λόγω πρόσβαση περιλαμβάνεται και πρόσβαση στα συστήματα διαχείρισης πληροφοριών και στα πρακτικά όλων των επιτροπών και οργάνων λήψης αποφάσεων.

(6) Η λειτουργία εσωτερικού ελέγχου καταρτίζει σχέδιο εσωτερικού ελέγχου τουλάχιστον μία φορά ανά έτος με βάση τους ετήσιους στόχους εσωτερικού ελέγχου. Το σχέδιο εσωτερικού ελέγχου εγκρίνεται από το διοικητικό όργανο προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματική και έγκαιρη υλοποίησή του.

(7) Ο επικεφαλής της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου υποβάλλει έκθεση σε ετήσια βάση, στο διοικητικό όργανο και εκτάκτως στις περιπτώσεις που κρίνεται αναγκαίο, μέσω της επιτροπής ελέγχου και με κοινοποίηση προς τον διευθύνοντα σύμβουλο. Η περίοδος αναφοράς της έκθεσης αφορά το εκάστοτε ημερολογιακό έτος, εκτός αν η περίοδος διαφοροποιηθεί σε συνεννόηση με την Κεντρική Τράπεζα. Η έκθεση περιλαμβάνει τουλάχιστον τις σημαντικότερες παρατηρήσεις οι οποίες προέκυψαν από τους ελέγχους οι οποίοι πραγματοποιήθηκαν μετά την τελευταία έκθεση προς το διοικητικό όργανο καθώς και εισηγήσεις για αντιμετώπιση τυχόν αδυναμιών που εντοπίστηκαν.

Αποστολές ελέγχου.

31. (1) Η λειτουργία εσωτερικού ελέγχου διεξάγει τις αποστολές που απαιτούνται για εκπλήρωση των καθηκόντων της για την παροχή διαβεβαίωσης σύμφωνα με την παράγραφο 30, μέσω τακτικών και ειδικών ελέγχων, τόσο αυτών που ανακοινώνονται όσο και αυτών που διεξάγονται αιφνιδιαστικά.

(2) Τουλάχιστον οι ακόλουθες δραστηριότητες ελέγχου περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής των αποστολών εσωτερικού ελέγχου:

(α) αξιολόγηση του βαθμού συμμόρφωσης των επιχειρησιακών μονάδων και των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου με τις οδηγίες και διαδικασίες που έχουν οριστεί επίσημα.

(β) αξιολόγηση του βαθμού ενσωμάτωσης σε όλες τις διαδικασίες και συναλλαγές που διεξάγονται των κατάλληλων μηχανισμών πρόληψης και ελέγχου κινδύνων·

(γ) αξιολόγηση της πληρότητας και της επάρκειας της πολιτικής ασφάλειας πληροφοριών του ιδρύματος, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων·

(δ) αξιολόγηση του βαθμού εφαρμογής των διαδικασιών για την έγκριση νέων προϊόντων σύμφωνα με τις διαδικασίες έγκρισης νέου προϊόντος και κατά πόσον οι διαδικασίες αυτές είναι επαρκείς και αποτελεσματικές·

(ε) αξιολόγηση των συστημάτων και διαδικασιών που διέπουν την εξαγωγή αξιόπιστων, ολοκληρωμένων και επικαιροποιημένων οικονομικών, διοικητικών και κανονιστικών πληροφοριών·

(στ) αξιολόγηση της πληρότητας και επάρκειας των σχεδίων επιχειρησιακής συνέχειας του ιδρύματος και ανάκαμψης από καταστροφή των πληροφοριακών συστημάτων·

(ζ) αξιολόγηση της πληρότητας και αποτελεσματικότητας της πολιτικής ανάθεσης εργασιών σε τρίτους·

(η) αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας των μέσων και των πόρων που διαθέτουν οι επιχειρησιακές μονάδες και λειτουργίες ελέγχου καθώς και τα συλλογικά όργανα του ιδρύματος.

Σχέδιο ελέγχου.

32. Το πρόγραμμα ελέγχου διασφαλίζει τουλάχιστον:

(α) τη διεξαγωγή σε ετήσια βάση ειδικών επιθεωρήσεων κατάλληλης κλίμακας, ως μέσο για την αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας του πλαισίου κανονιστικής συμμόρφωσης, διαχείρισης κινδύνων, και διαχείρισης κινδύνων ΤΠΕ·

(β) τη συμπερίληψη των υποχρεώσεων της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου όπως καθορίζονται στην σχετική παράγραφο της περί της Παρεμπόδισης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας Οδηγίας του 2025·

(γ) την ετήσια αξιολόγηση της ανάθεσης εργασιών ή δραστηριοτήτων σε τρίτους, στη βάση της πολιτικής ανάθεσης·

(δ) την παρακολούθηση της λήψης και της υλοποίησης τυχόν διορθωτικών μέτρων σε ετήσια βάση, σε σχέση με τα σημεία (α), (β) και (γ) πιο πάνω.

Εξωτερική
ανάθεση
δραστηριοτήτων.
EBA/GL/2019/02
25.02.2019.

Επίσημη
Εφημερίδα
της Ε.Ε.:
L2024/1773
25.6.2024

33. (1) Τηρουμένων των προνοιών του άρθρου 19 του Νόμου, η ανάθεση δραστηριοτήτων σε τρίτους σχεδιάζεται και υλοποιείται σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Γραμμές της EAT σχετικά με την εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων. Η ανάθεση εργασιών σε τρίτους, συμφωνιών που αφορούν ΤΠΕ, διέπονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554 και τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1773 όσον αφορά τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τον προσδιορισμό των λεπτομερειών του περιεχομένου της πολιτικής σε σχέση με τις συμβατικές ρυθμίσεις σχετικά με τη χρήση υπηρεσιών ΤΠΕ οι οποίες υποστηρίζουν κρίσιμες ή σημαντικές λειτουργίες που παρέχονται από τρίτους παρόχους υπηρεσιών ΤΠΕ. Σε περίπτωση κατά την οποία το ίδρυμα προτίθεται να προβεί σε εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων ενημερώνει σχετικά, και χωρίς καθυστέρηση, την Κεντρική Τράπεζα.

(2) Το ίδρυμα, τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, συγκροτεί λειτουργία εξωτερικής ανάθεσης και σε κάθε περίπτωση διορίζει ανώτερο μέλος του προσωπικού, ως Λειτουργό Ανάθεσης Εργασιών, που λογοδοτεί απευθείας στο διοικητικό όργανο. Ο Λειτουργός Ανάθεσης Εργασιών έχει την ευθύνη, ως επικεφαλής για τη διαχείριση και την επίβλεψη των κινδύνων των συμφωνιών εξωτερικής ανάθεσης ως μέρος του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου του ιδρύματος, καθώς και την ευθύνη για την επίβλεψη της τεκμηρίωσης των συμφωνιών εξωτερικής ανάθεσης. Ετοιμάζει έκθεση σε ετήσια βάση που υποβάλλεται στο διοικητικό όργανο αναφορικά με την εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων.

(3) Ο Λειτουργός Ανάθεσης Εργασιών είναι, στα πλαίσια των καθηκόντων του, το άτομο επαφής με την Κεντρική Τράπεζα για τα θέματα ανάθεσης εργασιών και παρέχει όλες τις πληροφορίες οι οποίες απαιτούνται.

(4) Το ίδρυμα διατηρεί επικαιροποιημένο μητρώο πληροφοριών για όλες τις συμφωνίες εξωτερικής ανάθεσης σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κατευθυντήριων Γραμμών που αναφέρονται στην υποπαράγραφο (1) και θέτει στη διάθεση της Κεντρικής Τράπεζας, όποτε αυτό ζητηθεί, είτε το πλήρες μητρώο είτε τμήματα αυτού που αφορούν ανάθεση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων.

(5) Το ίδρυμα αναθέτει με σαφή τρόπο τις αρμοδιότητες για την τεκμηρίωση, τη διαχείριση και τον έλεγχο των συμφωνιών εξωτερικής ανάθεσης και διαθέτει επαρκείς πόρους για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με όλες τις νομοθετικές και κανονιστικές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των κατευθυντήριων γραμμών της EAT και του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2554 που αναφέρονται στην υποπαράγραφο (1) και της τεκμηρίωσης και της παρακολούθησης όλων των συμφωνιών εξωτερικής ανάθεσης.

(6) Το ίδρυμα παραμένει πλήρως υπεύθυνο για όλες τις υπηρεσίες που αποτελούν αντικείμενο εξωτερικής ανάθεσης, καθώς και για τις δραστηριότητες και τις αποφάσεις της διοίκησης που απορρέουν από αυτές. Η πολιτική εξωτερικής ανάθεσης δραστηριοτήτων, θα πρέπει να καθιστά σαφές ότι η εξωτερική ανάθεση δεν απαλλάσσει το ίδρυμα από τις κανονιστικές υποχρεώσεις του και από τις ευθύνες του προς τους πελάτες του.

(7) Το ίδρυμα περιλαμβάνει στη σύμβαση ανάθεσης πρόνοια σύμφωνα με την οποία το πρόσωπο στο οποίο ανατίθενται σημαντικές λειτουργικές δραστηριότητες, οφείλει σε σχέση με τις υπό αναφορά δραστηριότητες να υποβάλλει στην Κεντρική Τράπεζα οποιοσδήποτε πληροφορίες τις οποίες η Κεντρική Τράπεζα δύναται να απαιτήσει.

Κίνδυνος ΤΠΕ.
EBA/GL/2019/04
29.11.2019.

Νέα προϊόντα
και σημαντικές
αλλαγές.
EBA/GL/2015/18
15.07.2015.

34. Για σκοπούς διαχείρισης κινδύνων ΤΠΕ, το ίδρυμα συμμορφώνεται με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554. Περαιτέρω, το ίδρυμα συμμορφώνεται με τις διατάξεις που προβλέπονται στις Κατευθυντήριες Γραμμές της EAT σχετικά με τη Διαχείριση Κινδύνων ΤΠΕ και Ασφάλειας, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της αναλογικότητας, όπως έχουν τροποποιηθεί (EBA/GL/2025/02).

35. (1) Τηρουμένων των Κατευθυντήριων Γραμμών της EAT σχετικά με τις ρυθμίσεις επίβλεψης και διακυβέρνησης προϊόντων λιανικής τραπεζικής, το ίδρυμα διαθέτει επαρκώς τεκμηριωμένη πολιτική έγκρισης νέων προϊόντων, η οποία εγκρίνεται από το διοικητικό όργανο και καλύπτει την ανάπτυξη νέων αγορών, προϊόντων, υπηρεσιών και σημαντικών αλλαγών σε ήδη υφιστάμενες αγορές, προϊόντα και υπηρεσίες, καθώς και τις έκτακτες συναλλαγές.

(2) Η πολιτική έγκρισης νέων προϊόντων περιλαμβάνει τις σημαντικές αλλαγές που επέρχονται στις συναφείς διαδικασίες, για παράδειγμα νέες ρυθμίσεις εξωτερικής ανάθεσης, και στα αντίστοιχα συστήματα, για παράδειγμα διαδικασίες αλλαγής συστημάτων τεχνολογίας.

(3) Η πολιτική έγκρισης νέων προϊόντων διασφαλίζει ότι τα προϊόντα και οι αλλαγές που έχουν εγκριθεί συνάδουν με τη στρατηγική κινδύνου ή ότι διενεργούνται οι απαιτούμενες αναθεωρήσεις.

(4) Οι σημαντικές αλλαγές ή οι έκτακτες συναλλαγές, οι οποίες αναφέρονται στην υποπαράγραφο (1) ως συστατικά της πολιτικής έγκρισης νέων προϊόντων, ενδέχεται να εμπρικλείουν συγχωνεύσεις και εξαγορές, συμπεριλαμβανομένων των δυναμικών επιπτώσεων της διενέργειας ανεπαρκούς δέουσας επιμέλειας η οποία δεν εντοπίζει τους κινδύνους και τις υποχρεώσεις, μετά τη συγχώνευση-τη συγκρότηση δομών (για παράδειγμα νέες θυγατρικές ή οντότητες ενός σκοπού (single purpose vehicles))· νέα προϊόντα·αλλαγές είτε στα συστήματα είτε στο πλαίσιο ή στις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων και αλλαγές στην οργάνωση του ιδρύματος.

(5) Το ίδρυμα διαθέτει ειδικές διαδικασίες για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης προς τις πολιτικές έγκρισης νέων προϊόντων, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που προέρχονται από τη λειτουργία

διαχείρισης κινδύνων. Οι διαδικασίες αυτές περιλαμβάνουν τη συστηματική εκ των προτέρων αξιολόγηση και τεκμηριωμένη γνωμοδότηση της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης για νέα προϊόντα ή σημαντικές αλλαγές στα υφιστάμενα προϊόντα.

(6) Η πολιτική του ιδρύματος για την έγκριση νέων προϊόντων καλύπτει κάθε παράμετρο η οποία πρέπει να λαμβάνεται υπόψη πριν από τη λήψη απόφασης για την είσοδο σε νέες αγορές, την αγοραπωλησία νέων προϊόντων, την έναρξη της παροχής νέας υπηρεσίας ή την πραγματοποίηση σημαντικών αλλαγών σε υφιστάμενα προϊόντα ή υπηρεσίες.

(7) Η πολιτική έγκρισης νέων προϊόντων περιλαμβάνει, επίσης, τους ορισμούς των εννοιών «νέο προϊόν/νέα αγορά/νέα επιχειρηματική δραστηριότητα» και «σημαντικές αλλαγές» που θα χρησιμοποιούνται στο ίδρυμα, καθώς και τις εσωτερικές λειτουργίες που θα εμπλέκονται στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

(8) Η πολιτική έγκρισης νέων προϊόντων καθορίζει τα κύρια ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπίζονται πριν από τη λήψη των σχετικών αποφάσεων. Στα εν λόγω ζητήματα, περιλαμβάνονται τα ακόλουθα: κανονιστική συμμόρφωση, λογιστική, μοντέλα καθορισμού τιμών, αντίκτυπος στο προφίλ κινδύνου, στην κερδοφορία, διαθεσιμότητα πόρων για επαρκείς υπηρεσίες εξυπηρέτησης κοινού (front office), υπηρεσίες οργανωτικής υποστήριξης (backoffice), διαθεσιμότητα κατάλληλων εσωτερικών εργαλείων και εμπειρογνωσία για την κατανόηση και την παρακολούθηση των συναφών κινδύνων.

(9) Το ίδρυμα εντοπίζει και αξιολογεί τον κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που σχετίζεται με την ανάπτυξη νέων προϊόντων και νέων επιχειρηματικών πρακτικών, συμπεριλαμβανομένων νέων μηχανισμών παράδοσης, καθώς και σχετικά με τη χρήση νέων ή αναπτυσσόμενων τεχνολογιών τόσο για νέα, όσο και για προϋπάρχοντα προϊόντα, πριν από την προώθηση ή χρήση αυτών των προϊόντων, πρακτικών και τεχνολογιών και λαμβάνει μέτρα προς μετριασμό του κινδύνου, σύμφωνα με τον περί Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμο του 2007 όπως εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

(10) Στην απόφαση για την έναρξη μιας νέας δραστηριότητας, θα πρέπει να ορίζονται σαφώς η αρμόδια μονάδα της επιχείρησης και τα αρμόδια πρόσωπα. Δεν θα πρέπει να αναλαμβάνονται νέες δραστηριότητες εάν δεν έχει εξασφαλιστεί η διαθεσιμότητα επαρκών πόρων για την κατανόηση και τη διαχείριση των συναφών κινδύνων.

(11) Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων, η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων ΤΠΕ και η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης, συμμετέχουν στην έγκριση νέων προϊόντων ή σημαντικών αλλαγών σε προϊόντα, διαδικασίες και συστήματα που υπάρχουν ήδη. Η συνεισφορά τους περιλαμβάνει πλήρη και αντικειμενική αξιολόγηση των κινδύνων οι οποίοι απορρέουν από τις νέες δραστηριότητες στο πλαίσιο ποικίλων σεναρίων, των πιθανών ελλείψεων στη διαχείριση κινδύνου του ιδρύματος και στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, καθώς και της ικανότητας του ιδρύματος να διαχειρίζεται αποτελεσματικά νέους κινδύνους.

(12) Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων έχει, επίσης, σαφή συνολική εικόνα για την εισαγωγή των νέων προϊόντων, ή για σημαντικές αλλαγές σε ήδη υφιστάμενα προϊόντα, διαδικασίες και συστήματα, για όλους τους επιχειρηματικούς τομείς και τα χαρτοφυλάκια, καθώς και την εξουσία να απαιτεί οι αλλαγές σε υφιστάμενα προϊόντα να υποβάλλονται στην επίσημη διαδικασία έγκρισης νέων προϊόντων.

ΜΕΡΟΣ V - ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΣΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Υποβολή αναφορών στην Κεντρική Τράπεζα.

36. Το ίδρυμα υποβάλλει στην Κεντρική Τράπεζα:

(1) Εντός έξι (6) μηνών από το τέλος κάθε έτους, εξαιρουμένου του σημείου (γ) όπου απαιτείται η υποβολή εντός δύο (2) μηνών, τις ακόλουθες αναφορές και πληροφορίες, συνοδευόμενες με τις αντίστοιχες αξιολογήσεις των αρμόδιων επιτροπών του διοικητικού οργάνου και των σχετικών αποσπασμάτων από τα πρακτικά των συναντήσεων του διοικητικού οργάνου:

(α) την ετήσια έκθεση του επικεφαλής της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου, η οποία ετοιμάζεται στη βάση των διατάξεων της υποπαραγράφου (7) της παραγράφου 30, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 31 και 32·

(β) την ετήσια έκθεση του λειτουργού εξωτερικής ανάθεσης εργασιών, η οποία ετοιμάζεται στη βάση των ενεργειών που έγιναν σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου (2) της παραγράφου 33·

(γ) τις δύο ετήσιες εκθέσεις του επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων ΤΠΕ, οι οποίες ετοιμάζονται:

(i) ως απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου (5) του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2554 και σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1774 όσον αφορά τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τον προσδιορισμό των εργαλείων, μεθόδων, διαδικασιών και πολιτικών διαχείρισης κινδύνων ΤΠΕ, καθώς και του απλουστευμένου πλαισίου διαχείρισης κινδύνων ΤΠΕ και

(ii) ως απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (2) του άρθρου 95 του Νόμου και τις διατάξεις του Άρθρου (8) του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2554

Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: L2024/1774, 25.6.2024.

(δ) την ετήσια έκθεση του επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων, η οποία ετοιμάζεται στη βάση των ενεργειών που έγιναν σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου (8) της παραγράφου 27·

(ε) την ετήσια έκθεση του επικεφαλής της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης, η οποία ετοιμάζεται στη βάση των ενεργειών που έγιναν σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου (8) της παραγράφου 28·

(2) Τις εκθέσεις αξιολόγησης σχετικά με την επάρκεια και αποτελεσματικότητα του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου οι οποίες συντάσσονται από εξωτερικό ελεγκτή, σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου (5) της παραγράφου 23, εντός έξι (6) μηνών από το τέλος της περιόδου αξιολόγησης.

ΜΕΡΟΣ VI - ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Διαφάνεια.

37. Το διοικητικό όργανο και τα διευθυντικά στελέχη ενημερώνουν και παρέχουν, σε τακτά χρονικά διαστήματα, στο προσωπικό επίκαιρη και σαφή πληροφόρηση σε σχέση με τις στρατηγικές και τις πολιτικές του ιδρύματος, ώστε αυτό να είναι σε θέση να εκτελέσει τα καθήκοντά του. Η εν λόγω ενημέρωση δύναται να παρέχεται μέσω γραπτών κατευθυντήριων γραμμών, εγχειριδίων ή άλλων μέσων.

Έναρξη ισχύος.

38. (1) Υπό την επιφύλαξη των υποπαραγράφων (2) και (3) η παρούσα Οδηγία τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

(2) Κατά παρέκκλιση από την υποπαραγράφο (1) το ίδρυμα υποβάλλει στην Κεντρική Τράπεζα εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος της Οδηγίας σχέδιο δράσης για την πλήρη συμμόρφωσή του με τις διατάξεις της παρούσας Οδηγίας.

(3) Σε κάθε περίπτωση το ίδρυμα θα πρέπει να έχει συμμορφωθεί πλήρως εντός εννέα (9) μηνών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος της Οδηγίας.